

ULAGANJE U BUDUĆNOST

MINIVODIČ ZA POSLOVNU ZAJEDNICU

Registracija i zaštita naziva **hrvatskih autohtonih proizvoda**

Ovaj projekt
sufinancira
Europski fond za
regionalni razvoj

EUROPSKA UNIJA

Ministarstvo poduzetništva i obrta (MINPO)

Ulica grada Vukovara 78
10000 Zagreb, Hrvatska
Tel: +385 (0)1 610 6111
E-pošta: pitanja@minpo.hr
www.minpo.hr

Hrvatska agencija za malo gospodarstvo, inovacije i investicije (HAMAG-BICRO)

Prilaz Gjure Deželića 7
10000 Zagreb, Hrvatska
Tel: +385 (0)1 488 1000
E-pošta: hamagbicro@hamagbicro.hr
www.hamagbicro.hr

Hrvatska gospodarska komora (HGK)

Rooseveltov trg 2, 10000 Zagreb, Hrvatska
Tel: +385 (0)1 456 1555
E-pošta: hgk@hgk.hr
www.hgk.hr

Hrvatska obrtnička komora (HOK)

Ilica 49/II
10002 Zagreb, Hrvatska
Tel: +385 (0)1 480 6666
E-pošta: hok@hok.hr
www.hok.hr

Hrvatska udruga poslodavaca (HUP)

Radnička cesta 52/1
10000 Zagreb, Hrvatska
Tel: +385 (0)1 489 7555
E-pošta: hup@hup.hr
www.hup.hr

Hrvatski centar za zadružno poduzetništvo

Amruševa 8/1
10000 Zagreb, Hrvatska
Tel: +385 (0)1 487 0053
E-pošta: hsz@hsz.t-com.hr
www.zadruga.hr

MINIVODIČ ZA POSLOVNU ZAJEDNICU

Registracija i zaštita naziva **hrvatskih autohtonih proizvoda**

EUROPSKA UNIJA

Ovaj projekt
sufinancira
Europski fond za
regionalni razvoj

Sadržaj

Predgovor	8
REGISTRACIJA I ZAŠTITA NAZIVA POLJOPRIVREDNIH I PREHRAMBENIH PROIZVODA ZAŠTIĆENOM OZNAKOM IZVORNOSTI, ZAŠTIĆENOM OZNAKOM ZEMLJOPISNOG PODRIJETLA ILI OZNAKOM ZAJAMČENO TRADICIONALNOG SPECIJALITETA U REPUBLICI HRVATSKOJ	11
1. Značaj zaštite naziva poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda i registracije zaštićenom oznakom izvornosti, zaštićenom oznakom zemljopisnog podrijetla ili oznakom zajamčeno tradicionalnog specijaliteta	13
2. Pitanja o kojima treba razmisliti prije donošenja odluke o pokretanju postupka registracije i zaštite naziva poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda zaštićenom oznakom izvornosti, zaštićenom oznakom zemljopisnog podrijetla ili oznakom zajamčeno tradicionalnog specijaliteta	14
3. Propisi kojima je uređeno područje registracije i zaštite naziva poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda zaštićenom oznakom izvornosti, zaštićenom oznakom zemljopisnog podrijetla ili oznakom zajamčeno tradicionalnog specijaliteta	17
4. Poljoprivredni i prehrambeni proizvodi čiji se naziv može registrirati zaštićenom oznakom izvornosti, zaštićenom oznakom zemljopisnog podrijetla ili oznakom zajamčeno tradicionalnog specijaliteta	18
5. Naziv poljoprivrednog i prehrambenog proizvoda koji se ne može registrirati zaštićenom oznakom izvornosti, zaštićenom oznakom zemljopisnog podrijetla ili oznakom zajamčeno tradicionalnog specijaliteta	20
6. Osnovni pojmovi	21
7. Nadležno tijelo za donošenje i provedbu propisa kojima je uređeno područje registracije i zaštite naziva poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda zaštićenom oznakom izvornosti, zaštićenom oznakom zemljopisnog podrijetla ili oznakom zajamčeno tradicionalnog specijaliteta	22
8. Postupak zaštite naziva poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda zaštićenom oznakom izvornosti, zaštićenom oznakom zemljopisnog podrijetla ili oznakom zajamčeno tradicionalnog specijaliteta na nacionalnoj razini	23
8.1. Predregistracijska faza	23
8.2. Faza postupka zaštite naziva na nacionalnoj razini	25
8.2.1. Podnošenje zahtjeva za zaštitu naziva proizvoda	27
8.2.2. Razmatranja zahtjeva za zaštitu naziva proizvoda i donošenje odluke o njegovom prihvaćanju ili odbijanju	35
8.2.3. Objava specifikacije proizvoda i roka za prigovor	35
8.2.4. Faza prigovora u nacionalnom postupku zaštite	36
8.2.5. Prijelazna nacionalna zaštita naziva proizvoda zaštićenom oznakom izvornosti, zaštićenom oznakom zemljopisnog podrijetla ili oznakom zajamčeno tradicionalnog specijaliteta	37
8.2.6. Pokretanje postupka potvrđivanja sukladnosti proizvoda sa specifikacijom proizvoda	37
8.3. Postupak registracije naziva zaštićenom oznakom izvornosti, zaštićenom oznakom zemljopisnog podrijetla ili oznakom zajamčeno tradicionalnog specijaliteta na razini Europske unije	38

8.3.1. Dokumentacija potrebna za postupak registracije naziva proizvoda na razini Europske unije	40
.....	.....
Jedinstveni dokument	40
.....	.....
8.3.2. Faze postupka na razini Europske unije	41
.....	.....
Provjera dokumentacije od strane Europske komisije	41
.....	.....
Izmjena Specifikacije proizvoda u postupku registracije naziva proizvoda na razini Europske unije	41
.....	.....
Povlačenje Zahtjeva za registraciju naziva proizvoda zaštićene oznakom izvornosti, zaštićene oznakom zemljopisnog podrijetla ili oznake zajamčeno tradicionalnog specijaliteta na razini Europske unije	42
.....	.....
Prigovor na razini Europske unije	42
.....	.....
Registracija naziva poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda na razini Europske unije	43
.....	.....
Zahtjev za poništenje registrirane oznake na razini Europske unije	43
.....	.....
9. Označavanje poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda zaštićenom oznakom izvornosti, zaštićenom oznakom zemljopisnog podrijetla ili oznakom zajamčeno tradicionalnog specijaliteta	44
.....	.....
10. Zaštita naziva poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda registriranom zaštićenom oznakom izvornosti, zaštićenom oznakom zemljopisnog podrijetla ili oznakom zajamčeno tradicionalnog specijaliteta na nacionalnoj razini	45
.....	.....
Zaštita naziva proizvoda zaštićenom oznakom izvornosti ili zaštićenom oznakom zemljopisnog podrijetla	45
.....	.....
Pravo korištenja zaštićenog naziva i označavanje	45
.....	.....
Zaštita i ograničenje uporabe naziva proizvoda registriranog kao zajamčeni tradicionalni specijalitet	46
.....	.....
Pravo korištenja registriranog naziva i označavanje	46
.....	.....
Evidencija oznaka u europskoj uniji	47
.....	.....
11. Službene kontrole	48
.....	.....
ZAŠTITA PODRIJETLA VINA	49
.....	.....
Propisi kojima je uređeno područje zaštite oznaka izvornosti	50
.....	.....
Uredbe na razini EU	50
.....	.....
Zakonski akti	50
.....	.....
Podzakonski akti	50
.....	.....
Kriteriji za definiranje oznake izvornosti i oznake zemljopisnog podrijetla	50
.....	.....
Postupak registracije zaštićene oznake izvornosti na nacionalnoj razini	51
.....	.....
Podnošenje zahtjeva za registraciju	51
.....	.....

Tko može podnijeti zahtjev za registraciju?	51
Kome se podnosi Zahtjev za registraciju?	51
Način podnošenja Zahtjeva	51
Troškovi podnošenja Zahtjeva	51
Specifikacija proizvoda	51
Naziv	52
Određivanje zemljopisnog područja	52
Povezanost	52
Kontrolna tijela	53
Rok za prigovor	53
Postupak zaštite na razini EU	54
Dokumentacija koja se dostavlja Europskoj komisiji	54
Prihvatljivost zahtjeva	54
Prigovor u slučaju negativne odluke Komisije	55
Zaštita i registar zaštićenih oznaka izvornosti i zaštićenih oznaka zemljopisnog podrijetla (ZOI i ZOZP)	56
Službene kontrole	57
Godišnja kontrola	57
Analitička i organoleptička (senzorna) ispitivanja	58
Označavanje proizvoda	58
ZAŠTITA PODRIJETLA JAKIH ALKOHOLNIH PIĆA	59
Propisi kojima je uređeno područje zaštite i oznaka zemljopisnog podrijetla jakih alkoholnih pića	60
Uredbe na razini EU	60
Zakonski akti	60
Podzakonski akti	60
Definicija jakih alkoholnih pića	60
Postupak registracije oznaka zemljopisnog podrijetla na nacionalnoj razini	61

Podnošenje zahtjeva za registraciju	61
.....	.....
Tko može podnijeti zahtjev za registraciju?	61
.....	.....
Kome se podnosi Zahtjev za registraciju?	61
.....	.....
Način podnošenja Zahtjeva	61
.....	.....
Troškovi podnošenja Zahtjeva	61
.....	.....
Tehnička dokumentacija	62
.....	.....
Postupak zaštite na nacionalnoj razini	62
.....	.....
Registar	62
.....	.....
Pravo korištenja	63
.....	.....
Službene kontrole	63
.....	.....
Postupak registracije na razini EU	63
.....	.....
Zahtjev za registraciju oznake zemljopisnog podrijetla	63
.....	.....
Prekogranični zahtjevi	63
.....	.....
Primitak zahtjeva	64
.....	.....
Prihvatljivost zahtjeva	64
.....	.....
Ocjena uvjeta valjanosti	64
.....	.....
Prigovor na registraciju	64
.....	.....
Prihvatljivost prigovora	65
.....	.....
Ocjena prigovora	65
.....	.....
Odluke Komisije	65
.....	.....
Uporaba jezika	65
.....	.....
Podnošenje zahtjeva za brisanje	65
.....	.....
Prihvatljivost zahtjeva za brisanje	66
.....	.....
Ocjena brisanja	66
.....	.....
Izmjena tehničke dokumentacije	66
.....	.....
Upotreba simbola Unije za zaštićene oznake zemljopisnog podrijetla	66
.....	.....

Predgovor BIZimpact projekta

Provedba projekta "Poboljšavanje informiranosti hrvatske poslovne zajednice – BIZimpact II" trajat će od ožujka 2013. do ožujka 2015. godine. Projekt je dio „Operativnog programa za regionalnu konkurentnost 2007-2013“ koji je financiran sredstvima IPA programa Europske unije i Vlade Republike Hrvatske.

Projekt BIZimpact II u svom radu uključuje brojne institucije koje svojim djelokrugom u potpunosti obuhvaćaju sektor maloga gospodarstva u Republici Hrvatskoj:

- Ministarstvo poduzetništva i obrta (MINPO);
- Hrvatska agencija za malo gospodarstvo, inovacije i investicije (HAMAG BICRO);
- Hrvatska gospodarska komora (HGK);
- Hrvatska obrtnička komora (HOK);
- Hrvatska udruga poslodavaca (HUP);
- Hrvatski centar za zadružno poduzetništvo (HCZP).

Projekt BIZimpact II obuhvaća četiri komponente:

- Komponenta 1: Procjena ekonomskih učinaka za MSP-e;
- Komponenta 2: Razvoj procesa savjetovanja/javno-privatnih dijaloga s poslovnom zajednicom;
- Komponenta 3: Širenje informacija i podizanje svijesti;
- Komponenta 4: Razvoj kapaciteta za organiziranje informativnih kampanja u organizacijama korisnika projekta.

U sklopu komponente 3 ovoga projekta jedan od prioriteta predstavlja priprema minivodiča koji pružaju kratak pregled određenih dijelova zakonodavstva i regulative s posebnim naglaskom na MSP-e. Ovaj minivodič obuhvaća temu registracije i zaštita naziva hrvatskih autohtonih proizvoda.

Željeli bismo zahvaliti Karmen Sinković i Editi Volar Pantić iz Uprave kvalitete hrane i fitosanitarne politike i Juraju Orendu, Sonji Tučkar i Giti Đurković iz Uprave poljoprivrede i prehrambene industrije u Ministarstvu poljoprivrede na pripremi minivodiča. Tiskana i elektronička inačica minivodiča bit će podijeljene širom zemlje uz pomoć korisnika projekta te korištenjem njihovih baza podataka i mreža.

Dodatne informacije kao i ažurirani te novi minivodiči, dostupni su na web stranici projekta: www.bizimpact.hr

Predgovor

Republika Hrvatska zbog svog zemljopisnog položaja, raznolikosti prirodnih i klimatskih uvjeta, bogatstva kulturne baštine i tradicije ima veliki broj autohtonih poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda, koji po svojim tehnološkim, prehrambenim i organoleptičkim specifičnostima, kvalitetom i posebnosti mogu uspješno konkurirati na hrvatskom, europskom i međunarodnom tržištu. Mnogi od njih su već postali prepoznatljivi kao i zemljopisna područja u kojima se proizvode. Isto tako, još je uvijek značajan broj onih proizvoda koje treba otkriti i učiniti prepoznatljivima. Svi ti proizvodi pružaju niz mogućnosti valorizacije samog područja na kojem se proizvode i doprinose očuvanju nacionalnog identiteta Republike Hrvatske.

Proizvodi čija se proizvodnja temelji na tradicionalnim znanjima i vještinama i usko su povezani sa svojim zemljopisnim podrijetlom, danas sve više privlače pozornost potrošača. Potrošači su za njih spremni platiti više pa slijedom toga pripadaju u višu cjenovnu kategoriju. Sve države Europske unije, uključujući i Republiku Hrvatsku, duži niz godina pridaju izniman značaj politici kvalitete kojom se prepoznaju i štite autohtoni proizvodi, čime oni postaju gospodarski sve važniji jer doprinose održivom ekonomskom i društvenom razvoju zajednice i omogućuju lokalnom stanovništvu sve veću korist od njih.

Zaštita autohtonih poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda zaštićenim oznakama izvornosti i zaštićenim oznakama zemljopisnog podrijetla u Republici Hrvatskoj provodi se od 1991. godine. Ministarstvo poljoprivrede uspostavilo je i provodi postupak zaštite proizvoda sukladno propisima (uredbama, zakonima, pravilnicima) na nacionalnoj razini. Također, Ministarstvo ima ključnu ulogu u postupku pokretanja i provedbe postupka zaštite autohtonih proizvoda na razini Europske unije.

Za proizvođača je zaštita i registracija naziva proizvoda zaštićenom oznakom izvornosti, zaštićenom oznakom zemljopisnog podrijetla ili oznakom zajamčeno tradicionalnog specijaliteta ponekad dug i zahtjevan put, ali važan, jer svaka od ovih oznaka donosi jedno sasvim drugačije tržište koje traži i cijeni izvanrednost, visoku kvalitetu, kontrolirano zemljopisno podrijetlo, visoke standarde u pripremi i skladištenju hrane, kontrolu, a iznad svega identitet i prepoznatljivost. Registracija donosi zaštitu naziva od neovlaštenog korištenja i narušavanja ugleda proizvoda. Potrošačima daje garanciju da se radi o proizvodu kojemu je priznata i zaštićena posebnost uvjetovana karakteristikama područja iz kojeg potječe, ljudskim faktorom, samim karakteristikama proizvoda, sirovinama ili tradicionalnim metodama proizvodnje.

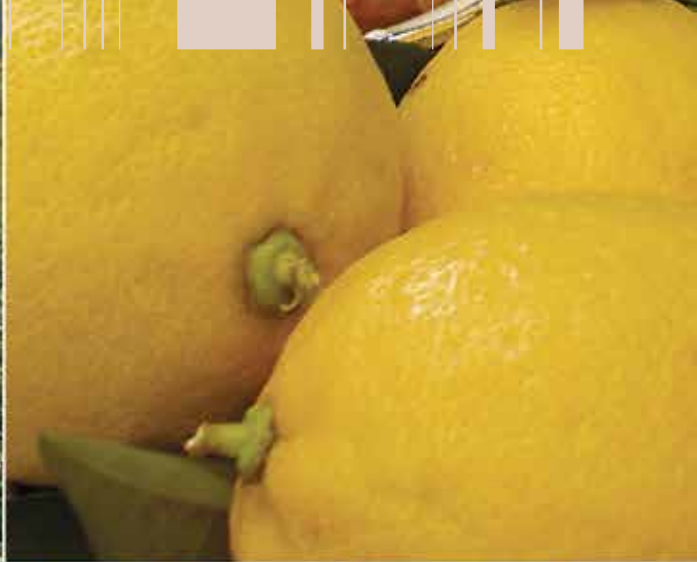
Važnu ulogu u širenju svijesti o prednostima proizvoda čiji je naziv zaštićen jednom od oznaka ima Ministarstvo poljoprivrede, zatim lokalna i regionalna samouprava, akademska zajednica, javni i privatni sektor, te mediji. Zajedničkim djelovanjem potrebno je poticati proizvođače na postupak zaštite autohtonih proizvoda, odnosno na njihovo uključivanje u sustave kvalitete. Isto se može realizirati kroz čitav niz aktivnosti poput edukacija proizvođača kroz različite radionice, seminare, projekte, sufinanciranje manifestacija kao oblika promotivnih aktivnosti, pružanje pomoći u povezivanju proizvođača i znanstvenih institucija radi pripreme dokumentacije potrebne za pokretanje zaštite na nacionalnoj razini, isticanje proizvoda sa zaštićenim nazivom u sredstvima javnog informiranja.

Nakon godinu i pol dana od ulaska u Europsku uniju, Republika Hrvatska ima trinaest proizvoda u postupku registracije naziva na EU razini i osam proizvoda koji su u fazi zaštite na nacionalnoj razini. Proizvođači pokazuju sve veći interes za zaštitu autohtonih proizvoda koju je moguće ostvariti kroz različite sustave kvalitete za poljoprivredne i prehrambene proizvode. To su sustavi zaštićenih oznaka izvornosti i zaštićenih oznaka zemljopisnog podrijetla, sustav zajamčeno tradicionalnog specijaliteta, te sustav neobaveznih izraza kvalitete kao što su „planinski proizvod“ i „proizvod otočne poljoprivrede“. Svi ovi sustavi imaju za cilj u konačnici osigurati stabilan dohodak poljoprivrednika, a potrošačima omogućiti odabir poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda posebne kvalitete.

Budući da sustav registracije i zaštite naziva autohtonih poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda, vina i jakih alkoholnih pića još uvijek mnogim proizvođačima nije dovoljno poznat, pokazalo se potrebnim izraditi ovaj Vodič. Njime se prije svega želi pomoći proizvođačima na njihovom putu ka ostvarenju cilja - zaštićenog i registriranog autohtonog proizvoda na nacionalnoj i EU razini.

MINISTAR
Tihomir Jakovina

Registracija i zaštita naziva poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda zaštićenom oznakom izvornosti, zaštićenom oznakom zemljopisnog podrijetla ili oznakom zajamčeno tradicionalnog specijaliteta

Politika kvalitete poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda je sastavni dio Zajedničke poljoprivredne politike i područje je kojem se na razini Europske unije pridaje veliko značenje. Kvaliteta je ključno pitanje za svakog poljoprivrednika i potrošača. Poljoprivredni proizvođači u EU moraju graditi ugled visokom kvalitetom svojih proizvoda kako bi postigli konkurentnost i profitabilnost.

Sastavni dio politike kvalitete je zaštita proizvoda zaštićenom oznakom izvornosti, zaštićenom oznakom zemljopisnog podrijetla ili oznakom zajamčeno tradicionalnog specijaliteta. Na taj način povećava se prepoznatljivost proizvoda i zemljopisnog područja u kojem se proizvod proizvodi, doprinosi se razvoju turizma i ukupnom razvoju ruralnih područja, njeguje se i razvija regionalna tradicija i lokalni/regionalni identitet, čuva se priroda i okoliš, a kroz očuvanje autohtonih pasmina i sorti doprinosi se samoodrživom gospodarenju. Sustavi kvalitete potrošačima garantiraju posebnosti proizvoda u smislu njegove kvalitete, metoda proizvodnje, podrijetla i drugih značajki.

Postupak registracije i zaštite naziva proizvoda započinje osnivanjem skupine proizvođača koja je nositelj cijeloga postupka, ali zahtjeva uključivanje stručne i znanstvene zajednice uz potporu jedinica regionalne i lokalne samouprave, posebice u početnoj fazi. S obzirom da je zaštita naziva proizvoda zahtjevan postupak, Ministarstvo poljoprivrede je u 2015. godini pokrenulo program za potporu skupinama proizvođača za zaštitu posebnih oznaka kvalitete. Njime se želi potaknuti poljoprivredne proizvođače na postupak zaštite naziva oznake na način da im se osigura sufinanciranje troškova izrade Specifikacije proizvoda.

Nadam se da će ovaj Vodič za registraciju i zaštitu naziva autohtonih poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda pružiti dostatne informacije o postupku zaštite naziva proizvoda, kako našim poljoprivrednim proizvođačima, tako i stručnim službama i akademskoj zajednici.

Uprava kvalitete hrane i fitosanitarne politike

Božica Rukavina, univ.spec.techn.aliment.,
pomoćnica ministra

1. Značaj zaštite naziva poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda i registracije zaštićenom oznakom izvornosti, zaštićenom oznakom zemljopisnog podrijetla ili oznakom zajamčeno tradicionalnog specijaliteta

Značaj registracije i zaštite naziva poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda zaštićenom oznakom izvornosti, zaštićenom oznakom zemljopisnog podrijetla ili oznakom zajamčeno tradicionalnog specijaliteta povezan je s nekoliko bitnih aspekata:

Pravni aspekt

- zaštita od zlouporabe i narušavanja ugleda izvornog proizvoda.

Gospodarski aspekt

- proizvod čiji je naziv registriran jednom od oznaka pripada proizvodima više cjenovne kategorije;
- povećanje dohotka za proizvođača tog proizvoda;
- prepoznatljivost tog proizvoda čini prepoznatljivim i područje na kojem se proizvodi;
- doprinos održivom razvoju ruralnih područja;
- jačanje turističke ponude;
- veća mogućnost izvoza takvih proizvoda;
- osnivanje interesnih skupina (udruga, zadruga, klastera) sa ciljem zajedničkog nastupa na tržištu.

Potrošački aspekt

- proizvod čiji je naziv registriran jednom od oznaka jamči prepoznatljivu kvalitetu;
- sve veća potražnja potrošača za autohtonim proizvodima (proizvodima posebne kvalitete).

Kulturni aspekt

- očuvanje tradicije a time i lokalnog, regionalnog i nacionalnog identiteta.

Ekološki aspekt

- zaštita prirodnih vrijednosti u regiji;
- očuvanje autohtonih pasmina domaćih životinja i biljnih sorti;
- samoodrživo gospodarenje.

Socijalni aspekt

- sprečavanje odljeva stanovništva iz regije;
- povećanje dohotka regionalnih proizvođača.

2. Pitanja o kojima treba razmisliti prije donošenja odluke o pokretanju postupka registracije i zaštite naziva poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda zaštićenom oznakom izvornosti, zaštićenom oznakom zemljopisnog podrijetla ili oznakom zajamčeno tradicionalnog specijaliteta

1. Koji je naziv proizvoda koji se želi zaštititi?
2. Je li taj naziv registriran kao žig?
3. Nalazi li se proizvod pod tim nazivom na tržištu i postoje li dokazi za to?
4. Na kojem se zemljopisnom području proizvodi ili eventualno može proizvesti proizvod?
5. Proizvodi li se proizvod pod tim nazivom eventualno na nekom drugom zemljopisnom području?
6. Postoje li uvjeti u drugim regijama koji omogućuju proizvodnju tog proizvoda?
7. Postoje li istovrsni ili slični proizvodi?
8. Može li se dokazati tradicija proizvodnje tog proizvoda?
9. Koje su bitne karakteristike (posebnosti) proizvoda?
10. Koje su specifičnosti (posebnosti) proizvoda po kojima je on različit od sličnih proizvoda koji se stavljaju na tržište?
11. Koja su obilježja kvalitete tog proizvoda, a poznata su i potrošačima?
12. Koliko je proizvođača koji proizvode taj proizvod?
13. Jesu li neke skupine proizvođača i/ili prerađivača već organizirane i aktivne na području zaštite i podizanja kvalitete u proizvodnji, preradi i marketingu?
14. Postoji li spremnost podržati inicijativu zaštite tog proizvoda?
15. Ukoliko inicijativa i skupina ne postoji, može li se organizirati skupina za zaštitu naziva proizvoda?
16. Koji bi bili glavni sudionici u distribuciji i prodaji na koje se može računati?
17. Koji su glavni ciljevi i očekivani rezultati zaštite naziva tog proizvoda?
18. Zna li koliki su ukupni troškovi zaštite proizvoda (izrada specifikacije, potvrđivanje sukladnosti proizvoda sa specifikacijom, itd.)?
19. Tko će izraditi specifikaciju i pripremiti svu ostalu dokumentaciju potrebnu za provedbu postupka zaštite i registracije naziva proizvoda?

Donošenje odluke: Kojom zemljopisnom oznakom zaštititi naziv proizvoda: zaštićenom oznakom izvornosti ili zaštićenom oznakom zemljopisnog podrijetla?

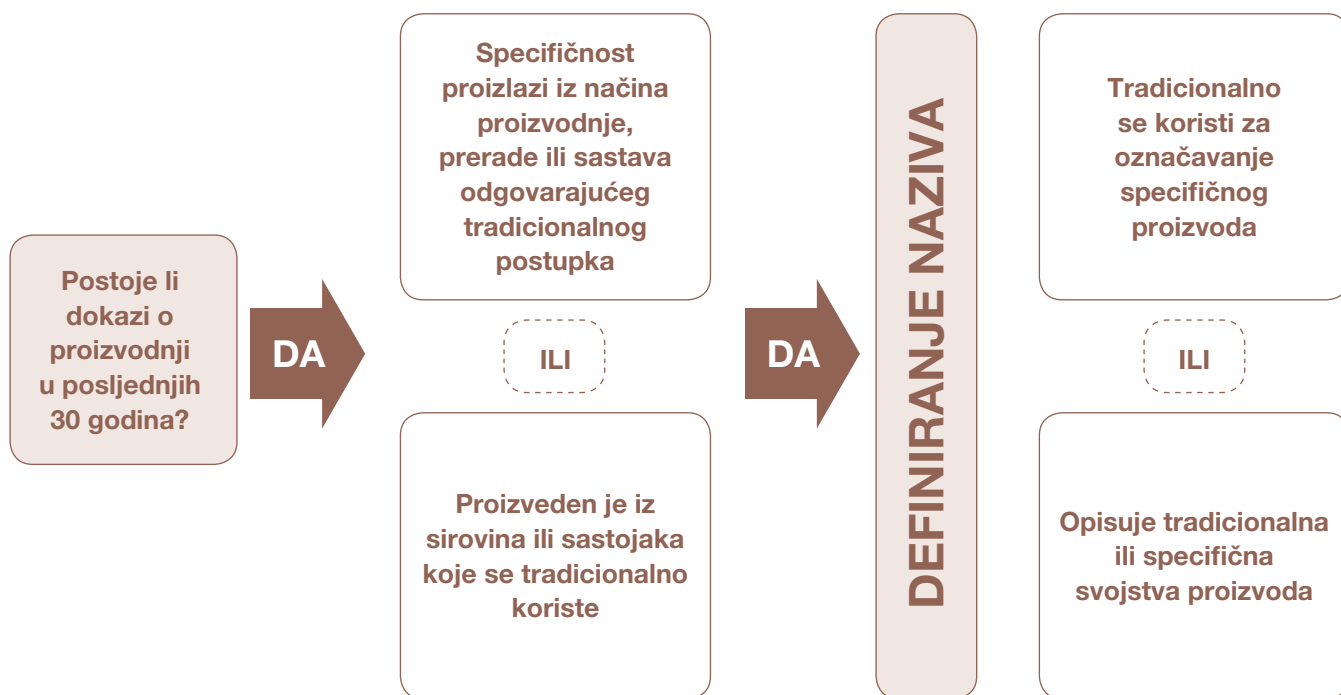

Iz ilustracije moguće je primjetiti sljedeće:

Za zaštitu naziva proizvoda zaštićenom oznakom izvornosti ili zaštićenom oznakom zemljopisnog podrijetla potrebno je dokazati kako proizvod potječe iz određenog mjesta, regije ili zemlje te kako se kvaliteta, ugled ili ostala njegova obilježja pripisuju određenom (njegovom) zemljopisnom podrijetlu. Odredbe se razlikuju samo vezano za proizvodne faze:

- za zaštićenu oznaku izvornosti sve faze proizvodnje moraju biti unutar definiranog zemljopisnog područja (dozvoljen izuzetak s obzirom na izvor hrane za životinje)
- za zaštićenu oznaku zemljopisnog podrijetla (najmanje jedna, a može i više) faza proizvodnje mora biti na definiranom zemljopisnom području (dozvoljena ograničenja s obzirom na izvor sirovina).

Donošenje odluke: Zaštita naziva proizvoda oznakom zajamčeno tradicionalnog specijaliteta i definiranje naziva proizvoda

Iz ilustracije moguće je primjetiti sljedeće:

Za zaštitu naziva proizvoda oznakom zajamčeno tradicionalnog specijaliteta potrebno je dokazati postojanje proizvodnje unazad najmanje 30 godina kao i njeno postojanje danas uz primjenu istog načina proizvodnje i/ili sirovina/sastojaka.

3. Propisi kojima je uređeno područje registracije i zaštite naziva poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda zaštićenom oznakom izvornosti, zaštićenom oznakom zemljopisnog podrijetla ili oznakom zajamčeno tradicionalnog specijaliteta

Uredbe na razini Europske unije reguliraju cjelovito područje registracije i zaštite oznakama izvornosti (ZOI), oznakama zemljopisnog podrijetla (ZOZP) i oznakama zajamčeno tradicionalnog specijaliteta (ZTS) te definiraju osnovne pojmove i postavljaju osnovu za zakone i podzakonske akte koji se donose na nacionalnoj razini.

Uredbe su u cijelosti obvezujuće i izravno se primjenjuju u svim državama članicama:

- **Uredba Europskog Parlamenta i Vijeća (EU) br.1151/2012 o sustavima kvalitete za poljoprivredne i prehrambene proizvode (SL L 343, 14. 12. 2012.);**
- Delegirana Uredba Komisije (EU) br. 664/2014 o dopuni Uredbe (EU) br. 1151/2012 Europskog parlamenta i Vijeća s obzirom na utvrđivanje simbola Unije za zaštićene oznake izvornosti, zaštićene oznake zemljopisnog podrijetla i zajamčeno tradicionalne specijalitete i s obzirom na određena pravila o podrijetlu, određena pravila postupka i određena dodatna prijelazna pravila;
- Provedbena Uredba Komisije (EU) br. 668/2014 o utvrđivanju pravila za primjenu Uredbe (EU) br. 1151/2012 Europskog parlamenta i Vijeća o sustavima kvalitete za poljoprivredne i prehrambene proizvode.

Kako je osnovni okvir već definiran na razini EU, svrha nacionalnih propisa (Zakona o poljoprivredi, Narodne novine broj 30/15; - GLAVA XI. Sustavi kvalitete poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda i priznavanje prirodnih mineralnih i prirodnih izvorskih voda; Poglavlje A. Sustavi kvalitete poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda, i pravilnika) je osigurati provedbu europskih uredbi i pobliže definirati na nacionalnoj razini:

- tijelo nadležno za provedbu Uredbi EU;
- nacionalni postupak zaštite te obrasce koji će biti korišteni u tom postupku;
- uspostavu upravnog nadzora i službene kontrole;
- prekršajne odredbe.

Svi propisi (uredbe, zakonski i podzakonski akti) objavljeni su na web stranicama Ministarstva poljoprivrede:

<http://www.mps.hr>

4. Poljoprivredni i prehrambeni proizvodi čiji se naziv može registrirati zaštićenom oznakom izvornosti, zaštićenom oznakom zemljopisnog podrijetla ili oznakom zajamčeno tradicionalnog specijaliteta

Poljoprivredni i prehrambeni proizvodi čiji se naziv može registrirati zaštićenom oznakom izvornosti, zaštićenom oznakom zemljopisnog podrijetla, oznakom zajamčeno tradicionalnog specijaliteta definirani su u Prilogu XI Uredbe Komisije (EU) br. 668/2014 o utvrđivanju pravila za primjenu Uredbe (EU) br. 1151/2012 Europskog parlamenta i Vijeća o sustavima kvalitete za poljoprivredne i prehrambene proizvode, i razvrstani su u sljedeće skupine:

1. Poljoprivredni proizvodi namijenjeni prehrani ljudi, navedeni u Prilogu I. Ugovoru o funkcioniranju Europske unije

- 1.1 Svježe meso (i nusproizvodi klanja)
- 1.2 Mesni proizvodi (kuhani, soljeni, dimljeni itd.)
- 1.3 Sirevi
- 1.4 Ostali proizvodi životinjskog podrijetla (jaja, med, različiti mliječni proizvodi osim maslaca itd.)
- 1.5 Ulja i masnoće (maslac, margarin, ulje itd.)
- 1.6 Voće, povrće i žitarice u prirodnom stanju ili prerađeni
- 1.7 Svježa riba, mekušci i rakovi te proizvodi dobiveni od njih
- 1.8 Ostali proizvodi navedeni na popisu u Prilogu I. Ugovoru (začini itd.)

2. Poljoprivredni i prehrambeni proizvodi iz Priloga I. Uredbe (EU) br. 1151/2012

I. ZAŠTIĆENA OZNAKA IZVORNOSTI I ZAŠTIĆENA OZNAKA ZEMLJOPISNOG PODRIJETLA

2.1 Pivo	2.11 Pluto
2.2 Čokolada i čokoladni proizvodi	2.12 Košenil
2.3 Kruh, fino pecivo, kolači, slastice, keksi i drugi pekarski proizvodi	2.13 Cvijeće i ukrasno bilje
2.4 Napitci proizvedeni od biljnih ekstrakata	2.14 Pamuk
2.5 Tjestenina	2.15 Vuna
2.6 Sol	2.16 Pleter
2.7 Prirodne gume i smole	2.17 Trljan lan
2.8 Senf	2.18 Koža
2.9 Sijeno	2.19 Krzno
2.10 Eterična ulja	2.20 Perje

II. OZNAKA ZAJAMČENO TRADICIONALNOG SPECIJALITETA

- 2.21 Gotovi obroci
- 2.22 Pivo
- 2.23 Čokolada i čokoladni proizvodi
- 2.24 Kruh, fino pecivo, kolači, slastice, keksi i drugi pekarski proizvodi
- 2.25 Napitci proizvedeni od biljnih ekstrakata
- 2.26 Tjestenina
- 2.27 Sol

5. Naziv poljoprivrednog i prehrambenog proizvoda koji se ne može registrirati zaštićenom oznakom izvornosti, zaštićenom oznakom zemljopisnog podrijetla ili oznakom zajamčeno tradicionalnog specijaliteta

Naziv poljoprivrednog i prehrambenog proizvoda koji se **ne može registrirati** je:

- naziv koji je postao generički;
- naziv koji je u suprotnosti s nazivom neke biljne sorte ili životinjske pasmine;
- naziv koji je u potpunosti ili djelomično homonim s nazivom koji je upisan u registar;
- naziv koji zbog ugleda, priznatosti i duljine uporabe žiga može potrošača dovesti u zabludu.

Generički izraz je izraz koji označava naziv proizvoda koji je, iako se odnosi na mjesto, regiju ili zemlju u kojoj je proizvod prvotno proizveden ili stavljen na tržište, postao uobičajeni naziv proizvoda, te se kao takav ne može registrirati.

Ipak, generički nazivi mogu biti sastavni dio zemljopisne oznake pa se stoga u nekim zahtjevima za registraciju traži zaštita za samo jedan dio naziva, obzirom se zaštita ne odnosi na generički dio naziva.

Naziv jednak nazivu neke biljne sorte ili životinjske pasmine također nije moguće registrirati kao zaštićenu oznaku izvornosti ili zaštićenu oznaku zemljopisnog podrijetla, jer bi potrošače mogli dovesti u zabludu o stvarnom podrijetlu tih proizvoda.

Iznimka je moguća ako se udovolji slijedećim uvjetima:

- taj proizvod se sastoji ili je dobiven iz označene sorte ili pasmine;
- potrošači nisu dovedeni u zabludu;
- korištenje naziva sorte ili pasmine predstavlja pravedno tržišno natjecanje;
- korištenje ne predstavlja iskorištavanje ugleda zaštićenog izraza; te
- za sustave kvalitete, odnosno zaštićene oznake izvornosti i zaštićene oznake zemljopisnog podrijetla, proizvodnja i marketing proizvoda su se proširili izvan područja iz kojeg potječe prije datuma podnošenja zahtjeva za registraciju zaštićene oznake zemljopisnog podrijetla.

Naziv koji je u cijelosti ili djelomično homonim s nazivom koji je već upisan u registar u skladu sa Uredbom 1151/2012 ne može se registrirati, osim ako nema dovoljno razlike u praksi između uvjeta lokalne i tradicionalne uporabe i prezentacije naknadno registriranog homonima i naziva već upisanog u registar, uvažavajući potrebu da se jednako postupi prema proizvođačima te da se potrošači ne dovode u zabludu.

Naziv koji je homonim i koji pogrešno upućuje potrošača da proizvodi dolaze iz nekog drugog područja, čak i ako je takav naziv točan u odnosu na stvarno područje, regiju ili mjesto podrijetla tih proizvoda, neće se registrirati.

Naziv koji je zaštićen žigom nije moguće registrirati kao zaštićenu oznaku izvornosti ili zaštićenu oznaku zemljopisnog podrijetla, ako bi takva registracija zbog ugleda, priznatosti i duljine korištenja žiga potrošače mogla dovesti u zabludu o pravom podrijetlu proizvoda.

6. Osnovni pojmovi

1. **“Sustavi kvalitete”** podrazumijevaju sustav zaštićenih oznaka izvornosti i zaštićenih oznaka zemljopisnog podrijetla; sustav zajamčeno tradicionalnog specijaliteta; te sustav neobaveznih izraza kvalitete.
2. **“Skupina”** znači svako udruženje, neovisno o njegovom pravnom obliku, većinom sastavljeno od proizvođača ili prerađivača istoga proizvoda. Skupinom se može smatrati fizička ili pravna osoba kada se dokaže da su ispunjena oba sljedeća uvjeta:
  - jedini je proizvođač koji je voljan podnijeti zahtjev;
  - s obzirom na zaštićene oznake izvornosti i zaštićene oznake zemljopisnog podrijetla, definirano zemljopisno područje posjeduje svojstva koja se znatno razlikuju od onih susjednih područja ili su svojstva proizvoda različita od onih proizvedenih u susjednim područjima.
3. **“Tradicionalan”** znači dokazana uporaba na domaćem tržištu kroz vremensko razdoblje od najmanje 30 godina koje omogućava prijenos s generacije na generaciju.
4. **“Označivanje”** je svaka riječ, pojedinost, žig, robna marka, slikovni prikaz ili znak koji se odnosi na prehrambeni proizvod i koji se nalazi na bilo kojem pakiranju, dokumentaciji, obavijesti, etiketi ili privjesnici, koji prate ili se odnose na takav prehrambeni proizvod.
5. **“Posebna karakteristika”** u vezi s proizvodom znači posebna svojstva proizvodnje po kojima se proizvod jasno razlikuje od ostalih sličnih proizvoda iste kategorije.
6. **“Generički izrazi”** su nazivi proizvoda koji su, unatoč povezanosti s mjestom, regijom ili državom u kojoj je proizvod prvobitno proizveden ili stavljen na tržište, postali uobičajenim nazivom nekog proizvoda u Europskoj uniji.
7. **“Faza proizvodnje”** znači proizvodnja, prerada ili izrada.
8. **„Prerađeni proizvodi”** označavaju prehrambene proizvode koji nastaju preradom neprerađenih proizvoda (proizvoda iz primarne proizvodnje) . Prerađeni proizvodi mogu sadržavati sastojke koji su potrebni za njihovu proizvodnju ili da bi im dali posebne karakteristike.
9. **“Zaštićena oznaka izvornosti”** (ZOI) je naziv kojim se registrira proizvod:
  - koji potječe iz određenog mjesta, regije ili u posebnim slučajevima države;
  - čija kvaliteta ili karakteristike u bitnom ili isključivo, nastaju pod utjecajem posebnih prirodnih i ljudskih čimbenika određene zemljopisne sredine;
  - čije se sve faze proizvodnje obavljaju u određenom zemljopisnom području.
  - određeni nazivi se smatraju zaštićenom oznakom izvornosti i kada sirovine za te proizvode dolaze iz zemljopisnog područja koje je veće ili različito od definiranog zemljopisnog područja, pod uvjetom da:
    - je definirano područje proizvodnje sirovina;
    - postoje posebni uvjeti za proizvodnju sirovina i sustavi kontrole koji osiguravaju ispunjavanje tih uvjeta;
    - su navedene oznake izvornosti bile priznate kao oznake izvornosti u zemlji podrijetla prije 1. svibnja 2004. godine.
10. **“Zaštićena oznaka zemljopisnog podrijetla”** (ZOZP) je naziv kojim se registrira proizvod:
  - koji potječe iz određenog mjesta, regije ili države;
  - čija se kvaliteta, ugled ili ostale karakteristike pripisuju njegovom zemljopisnom podrijetlu;
  - čija se najmanje jedna faza proizvodnje (koja proizvod čini posebnim) obavlja u određenom zemljopisnom području.

7. Nadležno tijelo za donošenje i provedbu propisa kojima je uređeno područje registracije i zaštite naziva poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda zaštićenom oznakom izvornosti, zaštićenom oznakom zemljopisnog podrijetla ili oznakom zajamčeno tradicionalnog specijaliteta

Za provedbu Uredbe Europskog Parlamenta i Vijeća (EU) br. 1151/2012 i nacionalnih propisa (Zakona i propisa donesenih na temelju Uredbe) nadležno tijelo je Ministarstvo poljoprivrede koje obavlja sljedeće poslove:

- provodi nacionalni postupak zaštite naziva poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda zaštićenom oznakom izvornosti, zaštićenom oznakom zemljopisnog podrijetla i oznakom zajamčeno tradicionalnog specijaliteta;
- dostavlja Europskoj komisiji dokumentaciju potrebnu za registraciju naziva poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda zaštićenom oznakom izvornosti, zaštićenom oznakom zemljopisnog podrijetla i zaštićenom oznakom zajamčeno tradicionalnog specijaliteta na razini Europske unije;
- u postupku registracije naziva poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda zaštićenom oznakom izvornosti, zaštićenom oznakom zemljopisnog podrijetla i zaštićenom oznakom zajamčeno tradicionalnog specijaliteta na razini Europske unije provodi postupak nacionalnog prigovora ako je potrebno;
- provodi nacionalni postupak odobravanja korištenja neobaveznih izraza kvalitete poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda;
- vodi evidencije;
- provodi postupak ovlašćivanja pravnih i fizičkih osoba za izradu Specifikacija proizvoda;
- nadležno je za službene kontrole i inspekcijski nadzor kontrolnih tijela u provedbi Uredbe (EU) br. 1151/2012 i nacionalnih propisa (Zakona i propisa donesenih na temelju Uredbe);
- provodi postupak ovlašćivanja kontrolnih tijela koja potvrđuju sukladnost sa Specifikacijom proizvoda te provodi upravni nadzor nad njihovim radom;
- javno objavljuje na svojim internetskim stranicama nazive i adrese kontrolnih tijela te njihove ovlasti;
- određuje naknade za pokrivanje troškova vezanih uz postupke u sustavima kvalitete i potvrđivanje sukladnosti sa Specifikacijom proizvoda;
- obavlja i druge poslove u području sustava kvalitete na nacionalnoj razini i razini Europske unije.

8. Postupak zaštite naziva poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda oznakom izvornosti, zaštićenom oznakom zemljopisnog podrijetla ili zaštićenom oznakom zajamčeno tradicionalnog specijaliteta na nacionalnoj razini

U postupku zaštite i registracije naziva poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda zaštićenom oznakom izvornosti, zaštićenom oznakom zemljopisnog podrijetla ili oznakom zajamčeno tradicionalnog specijaliteta na nacionalnoj razini važne su tri faze:

1. predregistracijska faza
2. faza postupka zaštite naziva na nacionalnoj razini
3. faza postupka registracije naziva zaštićenom oznakom izvornosti, zaštićenom oznakom zemljopisnog podrijetla ili oznakom zajamčeno tradicionalnog specijaliteta na razini Europske unije

8.1. Predregistracijska faza

U predregistracijskoj fazi formira se skupina, jer jedino skupina može pokrenuti postupak zaštite. Svi članovi skupine moraju djelovati zajedno i imati zajednički interes u zaštiti naziva proizvoda. Postupak zaštite i registracija naziva proizvoda na nacionalnoj i EU razini može trajati i nekoliko godina. Upravo je zato potreban, od samog početka rada skupine, jak interes svakog člana skupine i stvaranje partnerskih odnosa, jer će jedino na taj način moći ostvariti konačni cilj. Kada se jednom zaštiti naziv proizvoda i registriira zaštićenom oznakom izvornosti, zaštićenom oznakom zemljopisnog podrijetla ili oznakom zajamčeno tradicionalnog specijaliteta ta zaštita nema vremenskog ograničenja.

Osnovana skupina razmatra i donosi odluku o pokretanju postupka zaštite naziva proizvoda, a to podrazumijeva:

- edukaciju o postupku zaštite i registracije naziva proizvoda;
- analizu opravdanosti zaštite naziva proizvoda;
- definiranje zemljopisnog područja;
- donošenje odluke o odabiru jedne od oznaka (zaštićene oznake izvornosti, zaštićene oznake zemljopisnog podrijetla ili oznake zajamčeno tradicionalnog specijaliteta);
- provjeru je li naziv proizvoda zaštićen kao žig;
- pripremu potrebne dokumentacije (prikupljanje dokumentacije - znanstvena istraživanja, povijesni rječnici, kuharice, enciklopedije, djela pisaca i pjesnika, isječci iz novina, računi, otpremnice, jelovnici i sl., u svrhu dokazivanja posebnosti proizvoda čiji se naziv želi zaštititi);
- suradnju sa znanstvenim institucijama, arhivima, knjižnicama;
- suradnju sa stručnim osobama;
- izradu Specifikacije proizvoda (najvažnijeg dokumenta u postupku zaštite);
- pokretanje suradnje s lokalnom zajednicom (naime iznimno je važno za pokretanje postupka zaštite imati podršku lokane zajednice);
- pokretanje i aktivno sudjelovanje u postupku zaštite i registracije naziva proizvoda.

Kako bi skupina donijela ispravnu odluku o pokretanju postupka zaštite naziva proizvoda dobro bi bilo na samom početku potražiti odgovor na pitanje:

1. *Po čemu je proizvod, čiji se naziv želi zaštititi, poseban u odnosu na proizvode iste kategorije?*

Ukoliko se proizvod, čiji se naziv želi zaštititi, ni po čemu ne razlikuje od proizvoda iste kategorije, potrebno je odustati od pokretanja postupka zaštite.

Kako bi skupina donijela ispravnu odluku o odabiru oznake, dobro bi bilo na samom početku potražiti odgovor na nekoliko ključnih pitanja:

Za zaštićenu oznaku izvornosti:

1. *Obavljaju li se sve faze proizvodnje na jednom definiranom području?*
2. *Temelji li se posebnost proizvoda na njegovoj posebnoj kvaliteti?*
3. *Postoji li dovoljno dokaza (znanstvenih) kojima se može dokazati posebnost kvalitete proizvoda?*

Za zaštićenu oznaku zemljopisnog podrijetla:

1. *Koja/e je/su ključna/e faza/e proizvodnje koja/e se obavlja/ju na jednom definiranom području?*
2. *Temelji li se posebnost proizvoda na njegovom ugledu (tradiciji)?*
3. *Postoji li dovoljno dokaza kojima se može dokazati njegov ugled?*
4. *Temelji li se posebnost proizvoda na njegovoj kvaliteti?*
5. *Postoji li dovoljno dokaza kojima se može dokazati njegova kvaliteta?*

Za oznaku zajamčeno tradicionalnog specijaliteta:

1. *Postoje li dokazi za proizvodnju unatrag 30 godina?*
2. *Može li se definirati ključni element koji potvrđuje tradicionalna svojstva proizvoda?*
3. *Postoje li dokazi da je proizvod proizveden iz sirovina ili sastojaka koji se tradicionalno koriste?*

Skupina, osim pokretanja postupka zaštite naziva proizvoda, ima pravo i:

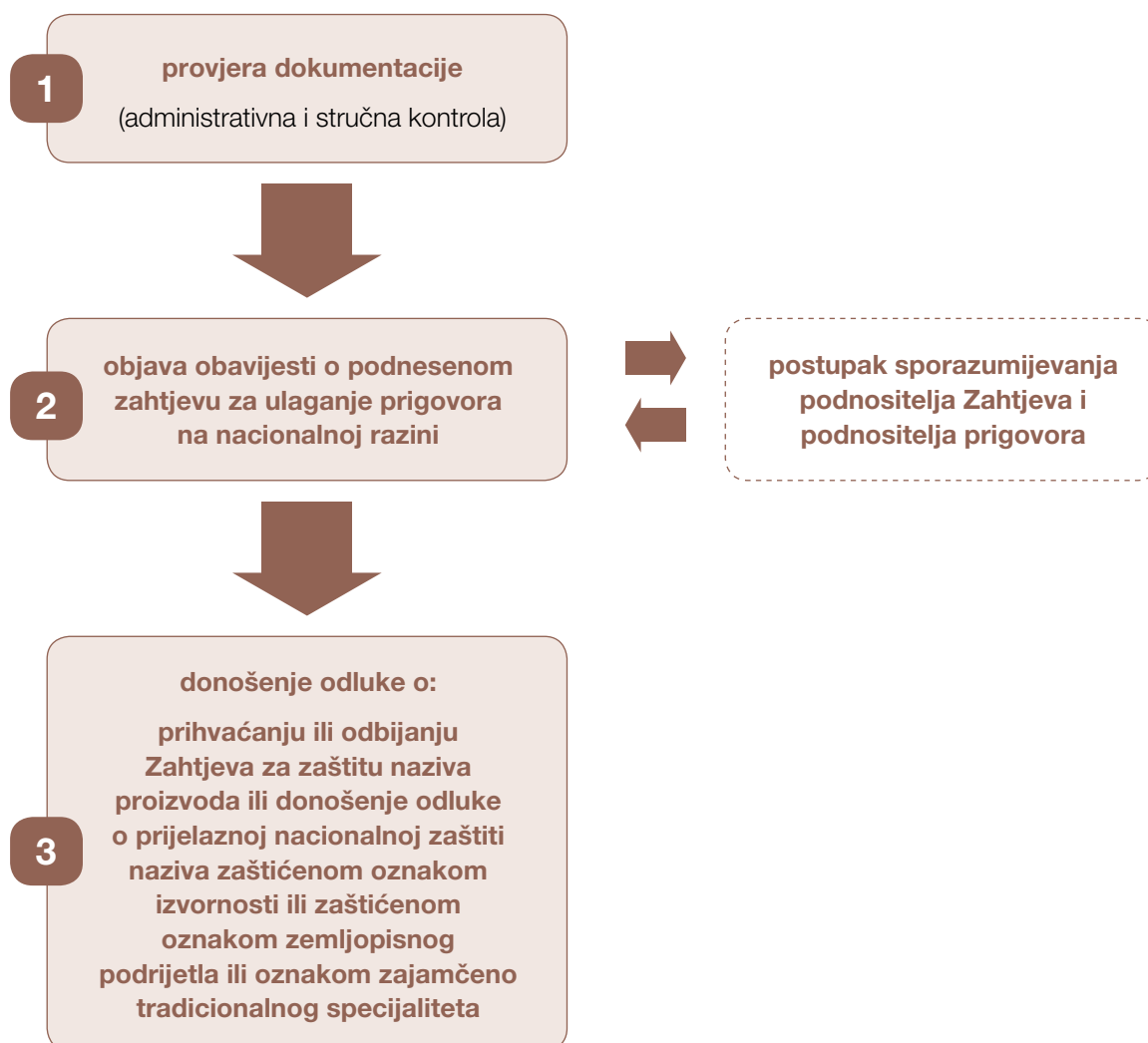
- doprinositi da su kvaliteta, ugled i autentičnost njihovih proizvoda zajamčeni na tržištu nadziranjem uporabe naziva u trgovini te, ako je potrebno, o tome obavještavati nadležna tijela i tražiti pokretanje provjere i nadzora uporabe registriranog naziva;
- poduzimati mjere za osiguranje odgovarajuće pravne zaštite za zaštićene oznake izvornosti ili zaštićene oznake zemljopisnog podrijetla i prava intelektualnog vlasništva koja su s njima izravno povezana;
- razvijati informativne i promidžbene djelatnosti koje su usmjerene na informiranje potrošača o svojstvima koja proizvodu dodaju vrijednost;
- razvijati djelatnosti radi osiguranja sukladnosti proizvoda sa Specifikacijom proizvoda;
- poduzimati mjere za poboljšanje učinkovitosti sustava, uključujući razvoj ekonomskog stručnog znanja, izradom ekonomskih analiza, širenja gospodarskih informacija o sustavu i savjetovanje proizvođača;
- poduzimati mjere za poboljšanje vrijednosti proizvoda te, kada je potrebno, poduzeti korake za sprječavanje ili suzbijanje svih mjera koje su, ili bi mogle biti, kritične za narušavanje ugleda tih proizvoda.

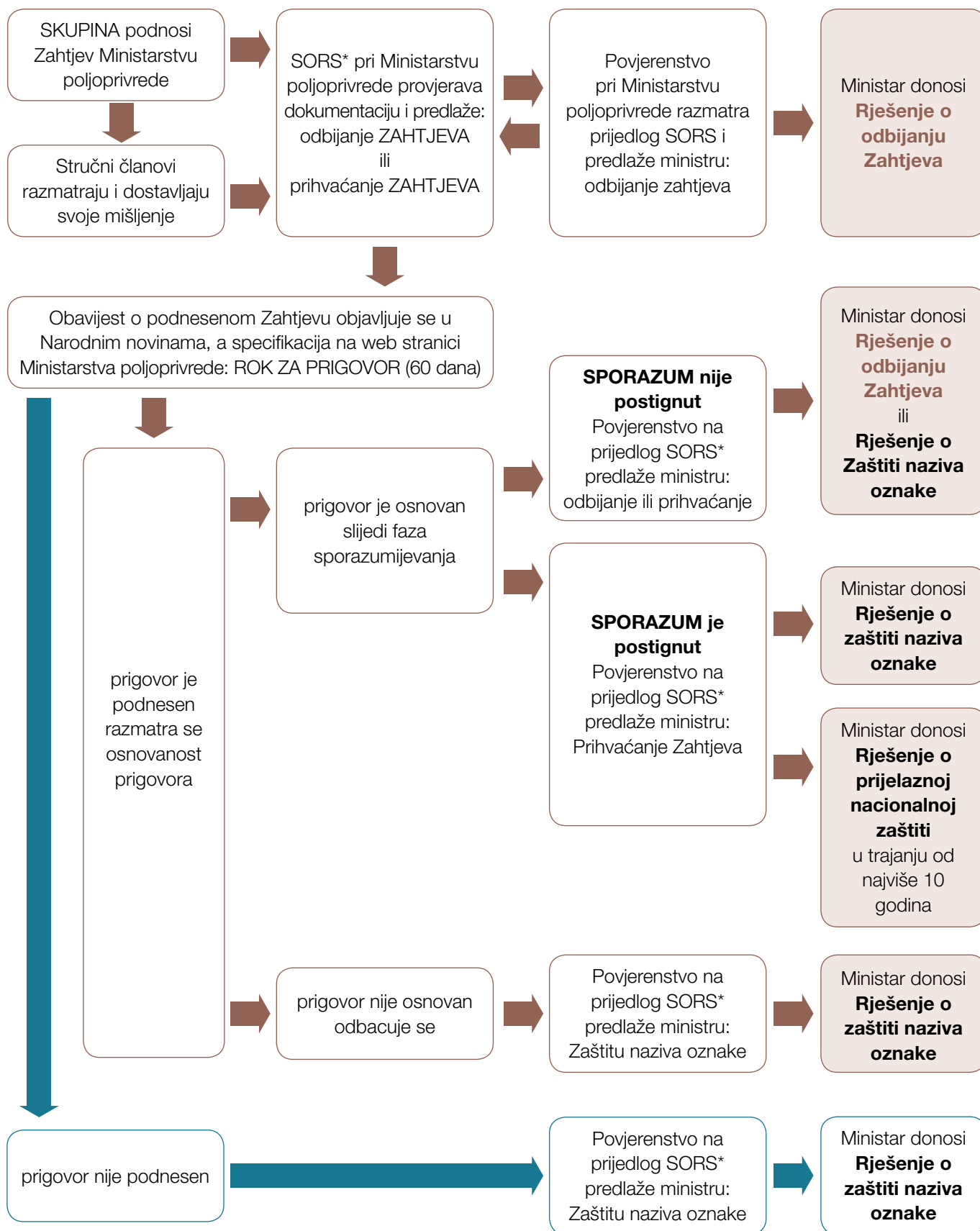
8.2. Faza postupka zaštite naziva na nacionalnoj razini

Ministarstvo poljoprivrede provodi fazu postupka na nacionalnoj razni koja uključuje:

1. provjeru dokumentacije;
2. objavu obavijesti o podnesenom zahtjevu radi ulaganja prigovora na nacionalnoj razini (uključujući sporazumijevanje ukoliko je uloženi prigovor);
3. donošenje odluke o prihvaćanju ili odbijanju Zahtjeva za zaštitu naziva proizvoda
4. donošenje odluke o prijelaznoj nacionalnoj zaštiti naziva zaštićenom oznakom izvornosti ili zaštićenom oznakom zemljopisnog podrijetla ili oznakom zajamčeno tradicionalnog specijaliteta

Shema 1: Postupak zaštite naziva proizvoda na nacionalnoj razini

* SORS - stručno operativna radna skupina

8.2.1. Podnošenje zahtjeva za zaštitu naziva proizvoda

Tko može podnijeti Zahtjev za zaštitu naziva proizvoda

Zahtjev za zaštitu naziva proizvoda ima pravo podnijeti samo **skupina** (udruga, zadruga, interesno udruženje, klaster i sl.)

Njezina ključna uloga je:

- u podnošenju *Zahtjeva za zaštitu i registraciju naziva zaštićenom oznakom izvornosti, zaštićenom oznakom zemljopisnog podrijetla ili oznakom zajamčeno tradicionalnog specijaliteta*;
- pri izmjeni i/ili dopuni Specifikacije proizvoda i Jedinstvenog dokumenta;
- u podnošenju *Zahtjeva za registraciju naziva zaštićenom oznakom izvornosti, zaštićenom oznakom zemljopisnog podrijetla ili oznakom zajamčeno tradicionalnog specijaliteta* na razini Europske unije;
- u povlačenju *Zahtjeva za registraciju naziva zaštićenom oznakom izvornosti, zaštićenom oznakom zemljopisnog podrijetla ili oznakom zajamčeno tradicionalnog specijaliteta* na razini Europske unije;
- u podnošenju *Zahtjeva za poništenje registrirane oznake* na razini Europske unije.

U slučaju naziva „zaštićenih oznaka izvornosti” ili „zaštićenih oznaka zemljopisnog podrijetla” koji označava prekogranično zemljopisno područje ili u slučaju naziva „zajamčeno tradicionalnog specijaliteta”, nekoliko skupina iz različitih država članica ili trećih zemalja može podnijeti zajednički zahtjev za registraciju oznake na razini Europske unije..

Kome se podnosi Zahtjev za zaštitu naziva proizvoda

Zahtjev za zaštitu naziva podnosi se Ministarstvu poljoprivrede na adresu:

Ministarstvo poljoprivrede

Ulica grada Vukovara 78

10000 Zagreb

Službena Internet stranica Ministarstva poljoprivrede: www.mps.hr

Troškovi podnošenja Zahtjeva za zaštitu naziva proizvoda

Troškovi podnošenja Zahtjeva za zaštitu naziva proizvoda je upravna pristojba u iznosu od 70,00 kuna, sukladno posebnom propisu koji uređuje plaćanje upravnih pristojbi za spise i radnje pred tijelima državne uprave.

Način podnošenja Zahtjeva za zaštitu naziva proizvoda

Zahtjev za zaštitu naziva proizvoda dostavlja se u pisanom i elektroničkom obliku na Zakonom propisanom obrascu, ovisno o tipu zaštite: Zahtjev za zaštitu naziva proizvoda oznakom izvornosti / oznakom zemljopisnog podrijetla ili Zahtjev za zaštitu naziva proizvoda oznakom zajamčeno tradicionalnog specijaliteta.

Dokumenti koji čine Zahtjev za zaštitu naziva proizvoda

Zahtjev za zaštitu naziva proizvoda zaštićenom oznakom izvornosti ili zaštićenom oznakom zemljopisnog podrijetla

Zahtjev za zaštitu naziva proizvoda zaštićenom oznakom izvornosti ili zaštićenom oznakom zemljopisnog podrijetla čine slijedeći dokumenti:

1. Obrazac: Zahtjev za zaštitu naziva zaštićene oznake izvornosti ili zemljopisnog podrijetla
(*Obrazac se nalazi na web stranici Ministarstva poljoprivrede*)
2. Preslika dokaza o registraciji skupine
(*potrebno je dostaviti jedan od navedenih dokumenata: Izvod iz sudskog registra ili Izvod iz trgovačkog registra ili Izvod iz registra Udruga ili presliku Rješenja iz Upisnika poljoprivrednih gospodarstava*)
3. Punomoć (*dostaviti samo ako skupinu zastupa ovlašteni zastupnik ili opunomoćenik, ovjerenu od strane javnog bilježnika*)
4. Specifikacija proizvoda sa svim priložima (dokazima)
5. Obrazac Podaci o Skupini-podnositelju zahtjeva (*Obrazac se nalazi na web stranici Ministarstva poljoprivrede*)
6. *Jedinstveni dokument*

Zahtjev za zaštitu naziva proizvoda dostavlja se na zakonom propisanom obrascu, ovisno o tipu zaštite: Zahtjev za zaštitu naziva proizvoda zaštićenom oznakom izvornosti / zaštićenom oznakom zemljopisnog podrijetla.

Sve dokumente, uključujući i priloge koji se dostavljaju uz Specifikaciju proizvoda, potrebno je dostaviti u tiskanom papirnatom obliku i elektroničkom obliku (ne nekom od elektroničkih medija npr. CD).

Specifikacija proizvoda za zaštitu naziva poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda zaštićenom oznakom izvornosti ili zaštićenom oznakom zemljopisnog podrijetla

Jedan od najvažnijih dokumenata u Zahtjevu za zaštitu naziva poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda je Specifikacija proizvoda.

Vrlo je važno u izradu Specifikacije proizvoda uključiti sve članove skupine kao i sudionike proizvodnog lanca radi definiranja pravila bitnih za ujednačenost proizvodnje proizvoda čiji se naziv želi zaštititi. Ukoliko skupina koja pokreće izradu Specifikacije proizvoda nema dovoljno znanja dobro je potražiti pomoć od znanstvenih institucija ili pak osoba koje su stručne za područje proizvodnje proizvoda čiji se naziv želi zaštititi.

Specifikacija proizvoda nije „vlasništvo“ skupine koja je pokrenula postupak zaštite naziva proizvoda, već se radi o dokumentu koji imaju obvezu koristiti, osim članova skupine, i svi drugi proizvođači, koji se naknadno uključuju u proizvodnju proizvoda čiji je naziv zaštićen. Skupina, izradom Specifikacije proizvoda, ima mogućnost odrediti niz važnih parametara kojih će se morati pridržavati svi proizvođači koji proizvode i stavljaju na tržište proizvod pod tim nazivom.

Na temelju sadržaja Specifikacije proizvoda Ministarstvo poljoprivrede odlučuje o prihvatanju ili odbijanju Zahtjeva za zaštitu oznake. Njezina važnost je kod izrade Plana kontrole (koji je ključni dokument u postupku potvrđivanja sukladnosti proizvoda sa Specifikacijom proizvoda), te kod izrade Jedinstvenog dokumenta (koji je ključni dokument za postupak registracije naziva proizvoda na razini Europske unije).

U trenutku kada je donesena odluka o prihvatanju podnesenog Zahtjeva za zaštitu naziva proizvoda, Ministarstvo poljoprivrede objavljuje Specifikaciju proizvoda (uključujući i sve priloge) na svojoj Internetskoj stranici, a u Službenom dijelu Narodnih novina obavijest o podnesenom zahtjevu čime počinje teći rok za ulaganje prigovora na nacionalnoj razini. Ovime Specifikacija proizvoda postaje javni dokument.

Specifikacija proizvoda je dokument od maksimalno 10 do 15 stranica teksta. Sadrži sve važne podatke o proizvodu, kao i navode kojima se dokazuje posebnost proizvoda i opravdanost zaštite naziva proizvoda. Dio podataka o proizvodu mora biti mjerljiv. Stoga valja obratiti pozornost na prihvatljivost i opravdanost troškova analiza za proizvod koje će biti potrebno redovito provoditi tijekom postupka potvrđivanja sukladnosti proizvoda sa Specifikacijom proizvoda.

Sve navode kojima se dokazuje posebnost proizvoda i opravdanost zaštite naziva proizvoda obvezno je potkrijepiti dokazima koji se dostavljaju kao prilozi uz Specifikaciju proizvoda.

Specifikacija proizvoda za poljoprivredni ili prehrambeni proizvod čiji naziv želimo zaštititi *oznakom izvornosti ili oznakom zemljopisnog podrijetla* obuhvaća slijedeće:

1. naziv proizvoda
2. opis proizvoda
3. definiciju zemljopisnog područja
4. dokaz da proizvod potječe iz određenog zemljopisnog područja
5. opis metode dobivanja proizvoda i podatke o pakiranju (ako se pakiranje mora obavljati u definiranom zemljopisnom području, mora se dodatno obrazložiti ograničavanje)
6. povezanost između kvalitete i karakteristika (značajki odnosno ugleda) proizvoda i zemljopisnog područja
7. naziv i adresu nadležnog tijela
8. specifična pravila označavanja proizvoda.

1. Naziv proizvoda

Prije izrade same Specifikacije proizvoda potrebno je provjeriti, želi li se zaštititi čitav naziv ili samo dio naziva, te postoje li inačice naziva koje bi također trebale biti zaštićene.

Ono što je iznimno važno je da se naziv proizvoda koristi u svakodnevnom govoru i da se proizvod pod tim nazivom nalazi na tržištu. Ovo je obvezno dokazati npr. s otpremnicama, primkama, cjenicima, etiketama, promidžbenim materijalima, napisima iz tiska, i sl.

Naziv proizvoda ne smije biti izmišljen.

Isto tako ne smije se pokretati postupak zaštite naziva proizvoda koji je generički naziv.

Važno je provjeriti koristi li se već sličan ili isti naziv proizvoda izvan granica definiranog zemljopisnog područja (iz točke 3. – Definicija zemljopisnog područja) kao i je li taj naziv već možda zaštićen ili je u postupku zaštite (za proizvod čiji je naziv isti izvan definiranog zemljopisnog područja postoji velika vjerojatnost ulaganja prigovora što može dodatno otežati postupak do te mjere da se Zahtjev za zaštitu naziva proizvoda mora povući i postupak zaštite zaustaviti).

Potrebno je dokazati kako se naziv proizvoda koristi u zemljopisnom području (iz točke 3. – Definicija zemljopisnog područja) iz kojeg proizvod potječe te kako je naziv proizvoda kod potrošača stekao prepoznatljivost povezanu s ugledom i kvalitetom tog proizvoda i zemljopisnog područja.

Isto tako za naziv proizvoda koji je djelomično ili potpuno naziv biljne sorte ili pasmine životinja potrebno je dokazati da potrošači pod naziv podrazumijevaju proizvod, a ne biljnu sortu ili pasminu životinje (eventualno provesti istraživanje tržišta).

Za proizvod koji ima dva ili više naziva i koji se svi koriste u svakodnevnom govoru moguća je njihova zaštita. Za sve nazive potrebno je dostaviti valjane dokaze. U tom slučaju se nazivi stavljaju pod navodne znakove i odvajaju kosom crtom: „ / „, i kao takav naziv potrebno ga je navoditi u cijelom tekstu Specifikacije proizvoda. Naziv proizvoda stavljen pod navodne znakove je navod koji se ne prevodi na jezik zemalja članica Europske unije.

Kod naziva proizvoda ni u kom slučaju ne koristiti pridjeve poput *izvorno, domaće, prirodno, tradicionalni, vrhunski*, i sl. Ako je neki od pridjeva korišten kao neodvojiv dio naziva to onda treba dodatno valjanim navodima obrazložiti, odnosno dokazati.

2. Opis proizvoda

U ovoj točki Specifikacije proizvoda treba kratko i detaljno opisati poljoprivredni ili prehrambeni proizvod uključujući i sirovine.

S obzirom da se naziv proizvoda ne prevodi (što je posebice važno u fazi postupka registracije na razini Europske unije kada se dokumentacija prevodi i objavljuje u Službenom listu Europske unije) dobro je već u prvoj rečenici ove točke uz naziv proizvoda nastaviti s tekstom koji ga svrstava u kategoriju proizvoda i opisuje sirovine od kojih se proizvodi.

Zatim slijedi opis glavnih svojstava proizvoda: fizikalna, kemijska, mikrobiološka ili senzorska (boja, miris, okus i dr.) svojstva.

Za dokazivanje ovih svojstava preporuka je koristiti znanstvena istraživanja i analize koje se obvezno dostavljaju kao prilog Specifikacije proizvoda. Potrebno je koristiti jasno izražene parametre koje će se moći kontrolirati od strane kontrolnog tijela i njih formulirati u rasponima „od... do...“, „najmanje“, „najviše“, „min.“, „maks.“, itd.

Za opis proizvoda treba izbjegavati subjektivne i neprecizne izraze. Potrebno je koristiti samo precizan i objektivan opis proizvoda, na temelju činjenica. Nikako ne koristiti navode poput: „*ugodan*“ *osjet*, „*sočan*“, „*fini*“ okus, „*poželjna*“ *žvačnost*, „*specifična*“, „*osebujna*“ *aroma*, „*karakterističan*“ *voćni miris*..

Ako je potrebno, a što ovisi o kategoriji proizvoda, slijedi opis sirovine (primjerice opis sorti za maslinova ulja ili pasmine životinja za svježe meso ili mesne preradevine, sireve i mliječne proizvode).

Kod oznake izvornosti obavezno je definirati faze uzgoja životinja kao i hranu za životinje. Nije preporučljivo koristiti općenite navode poput „*životinje se hrane i uzgajaju na tradicionalan način*“, a ako se upotrebljavaju takvi navodi potrebno ih je svakako dodatno opisati i dokazati.

Kod opisa proizvoda treba se usredotočiti na posebnosti proizvoda (veličina, dimenzije, oblik, masa i sl.) koristeći i uspoređujući pokazatelje za taj proizvod na definiranom zemljopisnom području (iz točke 3. – Definicija zemljopisnog područja) sa pokazateljima za proizvod iste kategorije na nekom drugom području.

Važno je kod opisa proizvoda naglasiti i opisati njegovu karakteristiku po kojoj je poseban, odnosno po čemu se razlikuje od proizvoda iste kategorije. Dakle, nepotrebno je navoditi karakteristike proizvoda koje su definirane propisima i koje su svojstvene za sve proizvode iste kategorije.

3. Definicija zemljopisnog područja

Zemljopisno područje i proizvod čiji se naziv želi zaštititi usko su povezani. Zato treba dobro razmisliti kod definiranja granica zemljopisnog područja.

Kako bi što lakše došli do ključnih elemenata kojima se može dokazati povezanost zemljopisnog područja i posebnih svojstava proizvoda od pomoći mogu biti odgovori na neka pitanja, kao na primjer:

- *Jesu li karakteristike područja, koje utječu na posebnost proizvoda svugdje jednake?*
- *Odnose li se povijesni dokazi, vezani za ugled i proizvodnju proizvoda, na cijelo definirano područje?*
- *Jesu li lokalne metode proizvodnje karakteristične za proizvod u cijelom području jednake i primjenjuju li se svugdje?*

Kod definiranja zemljopisnog područja potrebno je obratiti pozornost i na proizvođače koji nisu članovi skupine, a koji proizvode i stavljaju na tržište proizvod čiji se naziv želi zaštititi. Ukoliko se u definiranju granica zemljopisnog područja te proizvođače isključi moguće je očekivati ulaganje prigovora od njihove strane, a to može usporiti ili čak zaustaviti sam postupak zaštite naziva proizvoda.

Potrebno je što detaljnije i nedvosmisleno definirati i opisati granice zemljopisnog područja.

Razgraničavanje zemljopisnog područja proizvodnje, odnosno prerade, podrazumijeva detaljno definiranje zemljopisnog područja kojem su granice određene prirodno (npr. rijeke, planine, gorja, ceste, željezničke pruge, i sl.) ili ljudskim djelovanjem (tzv. administrativne granice - državna granica, općine, gradovi, naselja i sl.).

Kod zaštićene oznake izvornosti mora se definirati zemljopisno područje u kojem se obavljaju i priprema i prerada i proizvodnja.

Kod zaštićene oznake zemljopisnog podrijetla definira se zemljopisno područje u kojem se obavlja najmanje jedna od faza (ili priprema i/ili prerada i/ili proizvodnja) koja je ključna za posebnost proizvoda čiji se naziv želi zaštititi.

Kao prilog Specifikacije proizvoda za ovu točku potrebno je priložiti zemljopisnu kartu područja (s ucrtanim granicama područja zaštite).

4. Dokaz da proizvod potječe iz određenog zemljopisnog područja

Ova se točka odnosi na opis sljedivosti kroz cijeli postupak proizvodnje proizvoda u definiranom zemljopisnom području (iz točke 3. – Definicija zemljopisnog područja). U ovoj točki se ne opisuje povijesna povezanost proizvoda sa zemljopisnim područjem.

U pripremu ove točke obvezno je uključiti sve sudionike u lancu proizvodnje i distribucije proizvoda. Nikako se ne preporučuje da ovu točku izrađuju samo stručne osobe (izrađivači Specifikacije proizvoda), bez dogovora sa svim sudionicima u lancu proizvodnje i zajedničkog definiranja obrazaca za praćenje sljedivosti.

Sljedivost se prati od proizvodnje sirovine do stavljanja konačnog proizvoda na tržište. Potrebno je opisati sljedivost za svaku pojedinu fazu i kod svih subjekata koji su uključeni u lanac proizvodnje, prerade i stavljanja gotovog proizvoda na tržište.

Sljedivost se treba dokazati odgovarajućim dokumentima (obraci za praćenje sustava sljedivosti, shematski prikaz svih koraka proizvodnog procesa, slike, dijagrami, tablice i sl.)

U Specifikaciji proizvoda navode se postupci koje subjekti moraju slijediti radi dokaza o podrijetlu proizvoda, sirovina, hrane za životinje i drugih materijala koji prema Specifikaciji proizvoda moraju biti podrijetlom iz određenog zemljopisnog područja (iz točke 3. – Definicija zemljopisnog područja).

Specifikacija proizvoda životinjskog podrijetla, za naziv proizvoda koji se želi zaštititi i registrirati oznakom izvornosti, mora sadržavati detaljna pravila o uzgoju, te podrijetlu i kakvoći hrane za životinje. Hrana za životinje podrijetlom može biti u cijelosti iz definiranog zemljopisnog područja u odnosu na proizvode životinjskog podrijetla čiji je naziv registriran kao zaštićena oznaka izvornosti.

Ukoliko hranu za životinje nije tehnički izvedivo u cijelosti osigurati iz definiranog zemljopisnog područja (iz točke 3. – Definicija zemljopisnog područja), može se koristiti hrana izvan tog područja pod uvjetom da nema utjecaja na kvalitetu proizvoda ili njegove bitne karakteristike, a što je potrebno dodatno obrazložiti i dokazati. Hrana za životinje podrijetlom izvan definiranog zemljopisnog područja (iz točke 3. – Definicija zemljopisnog područja) ne smije prelaziti 50 % suhe tvari na godišnjoj razini.

Sva ograničenja o podrijetlu sirovina u Specifikaciji samog proizvoda, čiji je naziv registriran kao zaštićena oznaka zemljopisnog podrijetla, opravdana su u odnosu na vezu između specifične kvalitete, ugleda ili neke druge značajke poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda i zemljopisnog podrijetla.

5. Opis metode proizvodnje i podaci o pakiranju (ako se pakiranje mora obavljati u definiranom zemljopisnom području)

U ovoj točki Specifikacije proizvoda potrebno je opisati postupak proizvodnje poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda za svaku fazu proizvodnje. Treba navesti podatke o:

- proizvodnji ulaznih sirovina,
- fazama proizvodnje,
- načinu pripreme,
- načinu prerade,
- konzerviranju,
- skladištenju,
- rezanju, punjenju,
- pakiranju, itd.

Ako skupina, koja podnosi Zahtjev za zaštitu naziva proizvoda, odredi da se pakiranje mora provoditi na definiranom zemljopisnom području (iz točke 3. – Definicija zemljopisnog područja) primjerice zbog specifičnosti proizvoda kako bi se osigurala kakvoća, sljedivost ili kontrola, svako takvo ograničenje mora biti dodatno obrazloženo.

Kod oznake izvornosti treba jasno navesti sve uvjete za proizvodnju, uključivši i sirovinu te pripremu, preradu i plasman poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda.

Kod zaštićene oznake zemljopisnog podrijetla potrebno je također navesti sve uvjete za pripremu, preradu, proizvodnju i plasman poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda. No tu je bitno posebno navesti i opisati faze (najmanje jednu fazu, a može i više) koje govore o tradicionalnim metodama, odnosno ugledu proizvoda. Postupak proizvodnje mora biti autentičan sukladno lokalnim metodama proizvodnje.

6. Povezanost između kvalitete i karakteristika (značajki odnosno ugleda) proizvoda i zemljopisnog područja

OVO JE NAJVAŽNIJA TOČKA SPECIFIKACIJE PROIZVODA!

U ovoj se točki dokazuje povezanost proizvoda s definiranim zemljopisnim područjem (iz točke 3. – Definicija zemljopisnog područja), a ne s nekim drugim područjem.

Nadalje u ovoj točki je potrebno dokazati zašto i/ili kako karakteristike upravo tog određenog zemljopisnog područja utječu na proizvod čiji se naziv želi zaštititi, a što je nemoguće postići u nekom drugom području.

Isto tako bitno je u ovoj točki dokazati uzročno-posljedičnu vezu između definiranog zemljopisnog područja i karakteristika proizvoda i/ili njegova ugleda uključujući prirodne i/ili ljudske čimbenike.

U ovoj točki mora se dokazati veza proizvoda (njegovih posebnih svojstava) s definiranim zemljopisnim područjem, te objasniti upravo ta povezanost, a ne povezanost s nekim drugim područjem.

Nadalje, potrebno je dokazati utjecaj zemljopisnog područja i njegovih karakteristika na svojstva gotovog proizvoda.

Potrebno je dobro razmotriti i opisati uzročno-posljedičnu vezu karakteristika zemljopisnog područja i karakteristika ili ugleda proizvoda (npr. okolišni uvjeti), uključujući sve svojstvene prirodne ili ljudske čimbenike.

Kako bi se što je moguće lakše savladalo potrebno opisivanje i dokazivanje ova točka treba sadržavati tri podtočke:

- A. - posebnost zemljopisnog područja,
- B. - posebnost proizvoda i
- C. - uzročno posljedična povezanost između zemljopisnog područja i kvalitete ili svojstava proizvoda.

Za ovu točku potrebno je priložiti dokumentaciju koja dokazuje neposrednu povezanost proizvoda s definiranim zemljopisnim područjem (iz točke 3. - Definicija zemljopisnog područja).

Ukoliko se kao prilozi koriste tekstovi i navodi na stranom jeziku, isti moraju imati prijevod teksta koji se citira, a koji je potpisan od osobe koja je tekst prevodila.

A. Posebnost zemljopisnog područja

Posebnosti zemljopisnog područja kao što su prirodna obilježja (klimatski uvjeti – npr. vjetrovi, oborine, broj sunčanih sati; konfiguracija tla; nadmorska visina; topografija i sl.), mogu biti ključni elementi u dokazivanju posebnosti područja i njegovog utjecaja na posebnosti proizvoda.

Za dokazivanje posebnosti zemljopisnog područja potrebno je opisati prirodne i ljudske čimbenike karakteristične za definirano zemljopisno područje, a koji povoljno utječu upravo na proizvod za koji se traži zaštita. Prirodni čimbenici mogu biti: tlo, klima, topografija, padaline, izloženost, nadmorska visina..., dok su ljudski čimbenici: lokalno znanje, vještina, iskustvo, tradicija i sl. Podaci koji se navode u opisu posebnosti zemljopisnog područja moraju biti utvrđeni, jasno opisani i za njih je potrebno priložiti dokaze (npr. citate iz knjiga, publikacija, znanstvenih radova, itd.). U opisivanju se nikako ne preporuča koristiti općenite izraze kao što su „klimatski uvjeti su vrlo povoljni...”, ili „karakteristike tla su idealne....”, te ako se upotrebljavaju ovakvi izrazi potrebno ih je dodatno dobro obrazložiti.

Treba izbjegavati opis općenitih podataka (o klimi, tlu, oborinama, nadmorskoj visini) određenog zemljopisnog područja koji nemaju nikakav utjecaj na posebnost proizvoda.

Za ugled proizvoda čiji se naziv želi zaštititi oznakom zemljopisnog podrijetla u opisu zemljopisnog područja potrebno je navesti i povijesne dokaze iz dokumenata u kojima je opisana povijest zemljopisnog područja odakle potječe proizvod (tko je proizvodio, kada i kako). Svi navodi i citati koji se koriste kao dokazi, moraju biti utvrđeni, jasno opisani i za njih moraju biti priloženi dokazi (citati iz knjiga, publikacija, znanstvenih radova, i sl.)

Dokumentaciju kojom se dokazuje da taj poljoprivredni ili prehrambeni proizvod potječe iz tog definiranog zemljopisnog područja može se potražiti u arhivama sveučilišta, knjižnica, crkava, i sl. Nadalje, za dokazivanje mogu se koristiti povijesni rječnici, kuharice, enciklopedije, dijela pisaca i pjesnika, isječci iz novina, a isto tako u svrhu dokazivanja mogu se koristiti stari računi, otpremnice i sl.

U tekstu Specifikacije proizvoda kod navođenja dokaza potrebno je navesti naziv autora, naziv djela, broj stranice koja se citira i godina izdanja. Svi ti dokazi dostavljaju se kao prilozi Specifikaciji proizvoda.

Kod Zahtjeva za zaštitu naziva oznakom zemljopisnog podrijetla koji se temelji na ugledu proizvoda potrebno je navesti razloge zbog kojih je proizvod povezan upravo s tim zemljopisnim područjem (npr. povijesni razlozi).

B. Posebnost proizvoda

Kod opisa posebnosti proizvoda potrebno se usredotočiti samo na ona svojstva i karakteristike koja ga čine posebnim ili po čemu se taj proizvod razlikuje od istog ili sličnog proizvoda s nekog drugog zemljopisnog područja, a koja su nastala pod utjecajem definiranog zemljopisnog područja.

Kao dokaz posebnosti samog proizvoda prilažu se navodi iz stručnih časopisa i znanstvenih radova, podaci dobiveni temeljem provedenih laboratorijskih ispitivanja (fizikalno-kemijska svojstva, organoleptička svojstva, senzorske karakteristike...), dokazi o ugledu, odnosno tradicionalnom ugledu (medalje, plakete, priznanja, kuharice, jelovnici iz starih vremena).

Važno je naglasiti da se može zaštititi samo onaj naziv koji se danas koristi u svakodnevnom govoru ili na tržištu, te je za njega potrebno dostaviti dokaze, primjerice otpremnice, primke, cjenike, račune, reklamne materijale i sl.

Nadalje, u opisu proizvoda nikako se ne preporuča koristiti pridjeve poput „izniman“, „jedinstven“, „idealno“, „osebujne arome“, „izrazito sočan“, „vrlo ukusan“, te ako se upotrebljavaju takvi pridjevi potrebno ih je svakako dodatno obrazložiti i priložiti dokaz.

C. Uzročno - posljedična povezanost između zemljopisnog područja i kvalitete ili svojstava proizvoda

Ova podtočka treba jasno pokazati poveznicu između točke A. Posebnost zemljopisnog područja i točke B. Posebnost proizvoda.

Dakle, ovdje treba opisati na koji način karakteristike zemljopisnog područja utječu na posebne značajke proizvoda, odnosno stvaraju te posebne značajke. Potrebno je dokazati povezanost posebnih svojstava i kvalitete proizvoda s prirodnim obilježjima određenog zemljopisnog područja (primjerice klimom, i/ili tlom, i/ili vjetrom, i/ili oborinama) te ljudskim čimbenicima tog određenog zemljopisnog područja, odnosno ugled proizvoda i njegovu povezanost sa zemljopisnim područjem.

U ovoj točki se mora jasno prikazati (ako se navodi da su klimatski čimbenici ti koji imaju utjecaj na posebnost proizvoda) koji su to klimatski čimbenici specifični za zemljopisno područje i kako oni utječu na određenu posebnu kvalitetu proizvoda (iz točke B. Posebnost proizvoda), ili je određuju i u kojoj mjeri.

Nadalje, potrebno je dokazati da je ugled proizvoda povezan s nazivom i da se pripisuje zemljopisnom području. Ugled se može dokazati navodeći nagrade, stručnu literaturu ili tisak, kulinarske publikacije, manifestacije i sl.

7. Naziv i adresa nadležnog tijela

Navesti: Ministarstvo poljoprivrede, Ulica grada Vukovara 78, 10000 Zagreb

8. Specifična pravila označavanja proizvoda

U ovoj točki navode se, samo ako postoje, posebna pravila vezana za označavanje poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda čiji se naziv želi zaštititi oznakom izvornosti ili oznakom zemljopisnog podrijetla. Dakle, ne navodi se označavanje koje je zakonski propisano za označavanje hrane.

Može se navesti poseban znak (logo) koji će se koristiti za označavanje proizvoda, ukoliko to skupina želi. Ako skupina navede u Specifikaciji proizvoda da je navođenje znaka (loga) obvezno, onda to vrijedi za sve proizvođače, bez obzira jesu li ili nisu članovi skupine. Dakle, ako svi moraju koristiti znak (logo) bilo bi dobro u ovoj točki na kraju teksta iza znaka (loga) koristiti rečenicu: „Pravo na uporabu markica/znaka, loga, pod jednakim uvjetima imaju svi korisnici oznake koji na tržište stavljaju proizvod koji je sukladan Specifikaciji proizvoda“.

Popis priloga

Sve priloge, koji se navode u tekstu Specifikacije proizvoda, potrebno je priložiti na način da ih se sortira u grupe prema točkama (npr.: dokaz za naziv proizvoda, karta RH, karta definiranog zemljopisnog područja, obrasci sljedivosti, povijesni dokazi, klimatološki podaci, znanstveni radovi, fizikalno-kemijska i mikrobiološka izvješća, itd.).

Što se tiče broja priloga isti nije ograničen, no ipak ne treba pretjerivati s brojem priloga, već je potrebno odabrati maksimalno 15 – 20 priloga kojima se može dokazati posebnost i razlog zaštite naziva proizvoda zaštićenom oznakom izvornosti ili zaštićenom oznakom zemljopisnog podrijetla.

Zahtjev za zaštitu naziva proizvoda oznakom zajamčeno tradicionalnog specijaliteta

Zahtjev za zaštitu naziva proizvoda oznakom zajamčeno tradicionalnog specijaliteta čine slijedeći dokumenti:

1. Obrazac: Zahtjev za zaštitu naziva oznake zajamčeno tradicionalnog specijaliteta
(*Obrazac se nalazi na web stranici Ministarstva poljoprivrede*)
2. Preslika dokaza o registraciji skupine
(*potrebno je dostaviti jedan od navedenih dokumenata: Izvod iz sudskog registra ili Izvod iz trgovačkog registra ili Izvod iz registra Udruga ili preslika Rješenja iz Upisnika poljoprivrednih gospodarstava*)
3. Punomoć (*dostaviti samo ako skupinu zastupa ovlašteni zastupnik ili opunomoćenik, ovjerenu od javnog bilježnika*)
4. Specifikacija proizvoda sa svim priložima (dokazima)
5. Obrazac: Podaci o Skupini-podnositelju zahtjev (*Obrazac se nalazi na web stranici Ministarstva poljoprivrede*)

Specifikacija proizvoda za zaštitu naziva poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda oznakom zajamčeno tradicionalnog specijaliteta

Sustav zajamčeno tradicionalnog specijaliteta uspostavljen je kako bi se sačuvala tradicionalne metode proizvodnje i recepti pružajući pomoć proizvođačima tradicionalnog proizvoda prilikom stavljanja na tržište i informiranja potrošača o svojstvima koja dodaju vrijednost njihovim tradicionalnim proizvodima. Dodana vrijednost zajamčeno tradicionalnog proizvoda temelji se na povjerenju potrošača.

Naziv poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda kojeg se želi zaštititi prihvatljiv je ukoliko se odnosi na specifičan proizvod koji:

- je rezultat načina proizvodnje, prerade i odgovarajućeg tradicionalnog postupka za taj proizvod;
- se proizvodi od sirovina ili sastojaka koji se tradicionalno koriste.

Zato kod pripreme Specifikacije proizvoda za zaštitu naziva proizvoda oznakom zajamčeno tradicionalnog specijaliteta treba obratiti pozornost na slijedeće:

- naziv proizvoda koji se želi zaštititi mora biti tradicionalno korišten najmanje 30 godina unazad za što su potrebni dokazi;
- proizvodnjom tog proizvoda čuvaju se tradicionalna metoda proizvodnje i receptura;
- posebnost proizvoda je u tradicionalnom postupku i načinu proizvodnje, preradi ili sastavu proizvoda čiji se naziv želi zaštititi. Stoga su tu vrlo bitne sirovine i/ili sastojci koji se tradicionalno koriste u proizvodnji.

Proizvod čiji se naziv želi zaštititi i registrirati oznakom zajamčeno tradicionalnog specijaliteta mora biti proizveden u skladu sa Specifikacijom proizvoda što znači da:

- naziv koji se predlaže za zaštitu i registraciju je u odgovarajućim jezičnim inačicama;
- opis proizvoda uključuje njegova glavna fizikalna, kemijska, mikrobiološka i senzorska svojstva, koja dokazuju njegov specifičan karakter;

- opis metode proizvodnje koju proizvođači moraju slijediti, uključujući, tamo gdje je to prikladno, prirodu i svojstva upotrijebljenih sirovina ili sastojaka i metodu pripreme proizvoda;
- ključne elemente koji određuju tradicionalna svojstva proizvoda.

Specifikacija proizvoda za poljoprivredne ili prehrambene proizvode čiji se naziv želi zaštititi oznakom zajamčeno tradicionalnog specijaliteta propisana je u Prilogu II Uredbe Komisije (EU) br. 668/2014. i može sadržavati najviše 5000 riječi, teobuhvaća slijedeće:

(a) naziv proizvoda

Ako je naziv zajamčeno tradicionalnog specijaliteta popraćen tvrdnjom „proizvedeno prema tradiciji“ i ako tu tvrdnju treba prevesti na druge službene jezike, ti se prijevodi navode u Specifikaciji proizvoda.

(b) vrsta proizvoda (kao u Prilogu XI Uredbe Komisije (EU) br. 668/2014)

(c) razlozi za registraciju

(d) opis proizvoda (opis samog proizvoda, opis metode proizvodnje proizvoda i opis ključnih elemenata koji određuju tradicionalna svojstva proizvoda).

U opisu proizvoda kao zajamčeno tradicionalnog specijaliteta navode se samo svojstva potrebna za identifikaciju proizvoda i njegovih specifičnih svojstava.

8.2.2. Razmatranja zahtjeva za zaštitu naziva proizvoda i donošenje odluke o njegovom prihvaćanju ili odbijanju

Zahtjev za zaštitu naziva proizvoda zaprima nadležna Služba u Ministarstvu poljoprivrede koja provodi formalnu kontrolu što znači kontrolu dostavljene dokumentacije. Ukoliko se utvrdi da nedostaje neki od dokumenata može se zatražiti dopuna koju je podnositelj zahtjeva u obvezi dostaviti u roku od 30 dana. Ukoliko se u traženom roku ne dostavi dokumentacija Zahtjev za zaštitu naziva proizvoda se odbija uz obrazloženje da je isti nepotpun.

Kada se administrativnom kontrolom utvrdi da je Zahtjev za zaštitu naziva proizvoda potpun isti se proslijeđuje stručnim članovima na očitovanje. Stručni članovi su usko specijalizirane osobe iz znanstvenih institucija koje se uključuju u provjeru dokumentacije ovisno o kategoriji proizvoda kojoj pripada proizvod čiji se naziv želi zaštititi. Po zaprimanju njihova očitovanja saziva se sjednica Stručno operativne radne skupine (koju osniva ministar) na kojoj se razmatra zaprimljeni Zahtjev za zaštitu naziva proizvoda, i istom se raspravlja, uzimajući u obzir i zaprimljena mišljenja stručnih članova.

Ukoliko se utvrdi da je potrebno dopuniti ili izmijeniti dijelove Specifikacije proizvoda ili je potrebno dodatno neki od navoda potkrijepiti dokazom, u tom slučaju se Zaključkom traži dopuna s rokom od 60 dana. Ukoliko u traženom roku podnositelj Zahtjeva za zaštitu naziva proizvoda ne dostavi traženo, za isti se donosi prijedlog o odbijanju koji se dostavlja Povjerenstvu za provedbu postupka zaštite naziva zaštićena oznaka izvornosti, zaštićena oznaka zemljopisnog podrijetla i zajamčeno tradicionalnog specijaliteta poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda (koje osniva ministar).

Povjerenstvo može, nakon razmatranja Zahtjeva za zaštitu naziva proizvoda, utvrditi da je potrebno dodatno omogućiti podnositelju da isti dopuni ili izmjeni i u tom slučaju se Zahtjev za zaštitu naziva proizvoda vraća Stručno operativnoj radnoj skupini na ponovno postupanje. Ukoliko Povjerenstvo utvrdi da je odluka Stručno operativne radne skupine pravaoaljana predlaže ministru odbijanje podnesenog Zahtjeva za zaštitu naziva proizvoda .

Kada Stručno operativna radna skupina na sjednici nakon razmatranja i rasprave o zaprimljenom Zahtjevu za zaštitu naziva proizvoda donese prijedlog odluke o njegovom prihvaćanju ista se proslijeđuje Povjerenstvu koje nakon rasprave donosi odluku o prihvaćanju podnesenog Zahtjeva za zaštitu naziva proizvoda.

8.2.3. Objava specifikacije proizvoda i roka za prigovor

Nakon što je Povjerenstvo donijelo odluku o prihvaćanju podnesenog Zahtjeva za zaštitu naziva proizvoda, Ministarstvo poljoprivrede objavljuje Specifikaciju proizvoda (uključujući i sve priloge) na svojoj web stranici, a u Službenom dijelu Narodnih novina obavijest o podnesenom zahtjevu čime počinje teći rok za prigovor na nacionalnoj razini.

8.2.4. Faza prigovora u nacionalnom postupku zaštite

Rok za podnošenje prigovora je dva mjeseca. U fazi prigovora svaka fizička ili pravna osoba koja ima pravni interes i sjedište ili prebivalište u Republici Hrvatskoj može podnijeti prigovor na podneseni Zahtjev za zaštitu naziva proizvoda uz dostavu cjelovite dokumentacije kojom se potvrđuje pravni interes, obrazlaže prigovor i dokazuje njegova opravdanost.

Razlozi za ulaganje prigovora za zaštićenu oznaku izvornosti i zaštićenu oznaku zemljopisnog podrijetla mogu biti:

- nepoštivanje odredbi Uredbe Europskog Parlamenta i Vijeća br.1151/2012 u definiranju zaštićene oznake izvornosti i zaštićene oznake zemljopisnog podrijetla, te sadržaju Specifikacije proizvoda,
- u dokazivanju kako naziv proizvoda za koji se traži zaštita nije moguće zaštititi obzirom se radi o nazivu biljne sorte ili pasmine životinja što potrošače dovodi u zabludu,
- u dokazivanju kako je naziv proizvoda za koji se traži zaštita potpuni ili djelomični homonim,
- u dokazivanju korištenja žiga zbog ugleda, poznatosti ili duljine uporabe,
- u dokazivanju kako je naziv proizvoda već duži niz godina zaštićen žigom, pa bi se zaštitom naziva oznakom izvornosti ili oznakom zemljopisnog podrijetla, ugrozila opstojnost u cjelosti ili djelomično identičnog naziva ili žiga, ili opstojnost proizvoda koji je već bio zakonito na tržištu najmanje tijekom pet godina prije datuma objave dokumenata,
- u dokazivanju kako je naziv za koji je zatražena zaštita generički naziv.

Razlozi za ulaganje prigovora za zajamčeno tradicionalni specijalitet mogu biti:

- ako se dokaže da je korištenje naziva zakonito, poznato i gospodarski značajno za slične poljoprivredne ili prehrambene proizvode
- ako se propisno potkrijepi razlozima zašto predložena registracija nije u skladu s uvjetima Uredbe br. 1151/2012

U slučaju da prigovor nije podnesen, na prijedlog Stručno-operativne radne skupine Povjerenstvo razmatra odluku i donosi prijedlog o prihvaćanju Zahtjeva za zaštitu naziva proizvoda, a ministar donosi Rješenje o prijelaznoj nacionalnoj zaštiti naziva proizvoda zaštićenom oznakom izvornosti, zaštićenom oznakom zemljopisnog podrijetla ili oznakom zajamčeno tradicionalnog specijaliteta.

U slučaju da je prigovor podnesen u roku i Stručno-operativna radna skupina utvrdi da je isti opravdan, u roku od 30 dana Ministarstvo poljoprivrede obavještava podnositelja zahtjeva o zaprimljenom prigovoru i dostavlja mu presliku dokumentacije prigovora. Ministarstvo poziva podnositelja zahtjeva da dostavi očitovanje na uloženi prigovor u roku od 15 dana od dana dostave obavijesti i dokumentacije, a nakon toga se pozivaju podnositelj zahtjeva i podnositelj prigovora na postupak postizanja sporazuma. Postupak postizanja sporazuma može trajati najviše dva mjeseca.

U slučaju da sporazum nije postignut, Stručno-operativna radna skupina predlaže, a Povjerenstvo razmatra i predlaže ministru odbijanje ili prihvaćanja zahtjeva. Sukladno prijedlogu Povjerenstva ministar donosi Rješenje o odbijanju zahtjeva ili Rješenje o prijelaznoj nacionalnoj zaštiti naziva zaštićenom oznakom izvornosti, zaštićenom oznakom zemljopisnog podrijetla ili oznakom zajamčeno tradicionalnog specijaliteta.

U slučaju da je prigovor podnesen i nije opravdan, na prijedlog Stručno-operativne radne skupine Povjerenstvo predlaže, a ministar donosi Rješenje o prijelaznoj nacionalnoj zaštiti naziva zaštićenom oznakom izvornosti, zaštićenom oznakom zemljopisnog podrijetla ili oznakom zajamčeno tradicionalnog specijaliteta. Rješenje se dostavlja podnositelju zahtjeva i podnositelju prigovora.

Nakon donošenja rješenja o prijelaznoj nacionalnoj zaštiti naziva oznakom izvornosti, oznakom zemljopisnog podrijetla ili oznakom zajamčeno tradicionalnog specijaliteta proizvođač proizvoda s nazivom zaštićenim kao zaštićena oznaka izvornosti, oznaka zemljopisnog podrijetla ili oznaka zajamčeno tradicionalnog specijaliteta kao i svaki sudionik u lancu proizvodnje, prerade i distribucije, obavezan je u roku od 30 dana odabrati ovlašteno kontrolno tijelo i pokrenuti postupak potvrđivanja sukladnosti proizvoda sa Specifikacijom proizvoda.

Ministarstvo poljoprivrede objavljuje na svojoj Internetskoj stranici evidenciju proizvoda čiji je naziv zaštićen prijelaznom nacionalnom zaštitom.

8.2.5. Prijelazna nacionalna zaštita naziva proizvoda zaštićenom oznakom izvornosti, zaštićenom oznakom zemljopisnog podrijetla ili oznakom zajamčeno tradicionalnog specijaliteta

Ministar Rješenjem o prijelaznoj nacionalnoj zaštiti naziva zaštićene oznake izvornosti, zaštićene oznake zemljopisnog podrijetla ili oznake zajamčeno tradicionalnog specijaliteta odobrava prijelaznu nacionalnu zaštitu naziva proizvoda zaštićenom oznakom izvornosti, zaštićenom oznakom zemljopisnog podrijetla ili oznakom zajamčeno tradicionalnog specijaliteta u Republici Hrvatskoj, koja započinje danom kada je Zahtjev podnesen Europskoj komisiji. Nazivi proizvoda zaštićeni prijelaznom nacionalnom zaštitom kao zaštićena oznaka izvornosti, zaštićena oznaka zemljopisnog podrijetla ili zaštićena oznaka zajamčeno tradicionalnog specijaliteta imaju jednaku pravnu zaštitu kao i proizvodi zaštićeni na razini Europske unije, ali je važeća samo na teritoriju Republike Hrvatske. Za vrijeme trajanja prijelazne nacionalne zaštite na tržištu mogu biti samo označeni proizvodi za koje je izdana Potvrda o sukladnosti proizvoda sa Specifikacijom proizvoda. Prijelazna nacionalna zaštita prestaje danom donošenja odluke Europske komisije o registraciji naziva proizvoda zaštićenom oznakom o čemu ministar donosi rješenje. U slučaju povlačenja zahtjeva od strane podnositelja zahtjeva ili odbijanja zahtjeva od strane Europske komisije proizvodi za koje je izdana Potvrda o sukladnosti proizvoda sa Specifikacijom proizvoda mogu se nalaziti na tržištu do dana prestanka važenja Potvrde o sukladnosti proizvoda sa Specifikacijom proizvoda.

8.2.6. Pokretanje postupka potvrđivanja sukladnosti proizvoda sa specifikacijom proizvoda

KONTROLNO TIJELO

Kontrolno tijelo je pravna osoba, akreditirana u skladu s normom HR EN 45011 (ISO/IEC 17065). Ministarstvo poljoprivrede ovlašćuje kontrolna tijela za provođenje postupka potvrđivanja sukladnosti sa Specifikacijom proizvoda. Zahtjev za ovlašćivanje pravna osoba (kontrolno tijelo) podnosi Ministarstvu poljoprivrede na propisanom obrascu. Ministar osniva Povjerenstvo za ovlašćivanje kontrolnih tijela za potvrđivanje sukladnosti sa Specifikacijom proizvoda, koje zaprima podneseni *Zahtjev za ovlašćivanje pravne osobe* i razmatra ispunjava li zahtjev odredbe Uredbe Europskog Parlamenta i Vijeća (EU) br. 1151/2012, i nacionalnih propisa (Zakona i pravilnika). Ako zahtjev ispunjava odredbe propisa, Povjerenstvo predlaže, a ministar donosi rješenje o ovlašćivanju kontrolnog tijela.

Kontrolno tijelo iz drugih država članica mora dostaviti dokaze na hrvatskom jeziku da je akreditirano i ovlašteno za potvrđivanje sukladnosti sa Specifikacijom proizvoda i pisanu izjavu da će svi postupci i vođenje dokumentacije biti na hrvatskom jeziku. Isto tako ministar će na prijedlog Povjerenstva kontrolnom tijelu rješenjem ukinuti ovlaštenje u slučaju da ne ispunjava uvjete iz Uredbe Europskog Parlamenta i Vijeća (EU) br. 1151/2012 i nacionalnih propisa (Zakona, pravilnika). Popis ovlaštenih kontrolnih tijela u Republici Hrvatskoj nalazi se na stranici Ministarstva poljoprivrede: www.mps.hr

POTVRĐIVANJE SUKLADNOSTI PROIZVODA SA SPECIFIKACIJOM PROIZVODA

Glavna zadaća kontrolnog tijela je utvrditi proizvodi li proizvođač proizvod sukladno Specifikaciji proizvoda. Postupak potvrđivanja sukladnosti provodi se prema odobrenom Planu kontrole.

Plan kontrole za zaštićenu oznaku zajamčeno tradicionalnog specijaliteta izrađuje Ministarstvo poljoprivrede na temelju Specifikacije proizvoda.

Plan kontrole za zaštićenu oznaku izvornosti i zaštićenu oznaku zemljopisnog podrijetla izrađuje na temelju Specifikacije proizvoda kontrolno tijelo. Kontrolno tijelo obvezno je Plan kontrole dostaviti na odobravanje Ministarstvu poljoprivrede u roku od 60 dana od dana donošenja Rješenja o prijelaznoj nacionalnoj zaštiti naziva zaštićenom oznakom izvornosti ili zaštićenom oznakom zemljopisnog podrijetla.

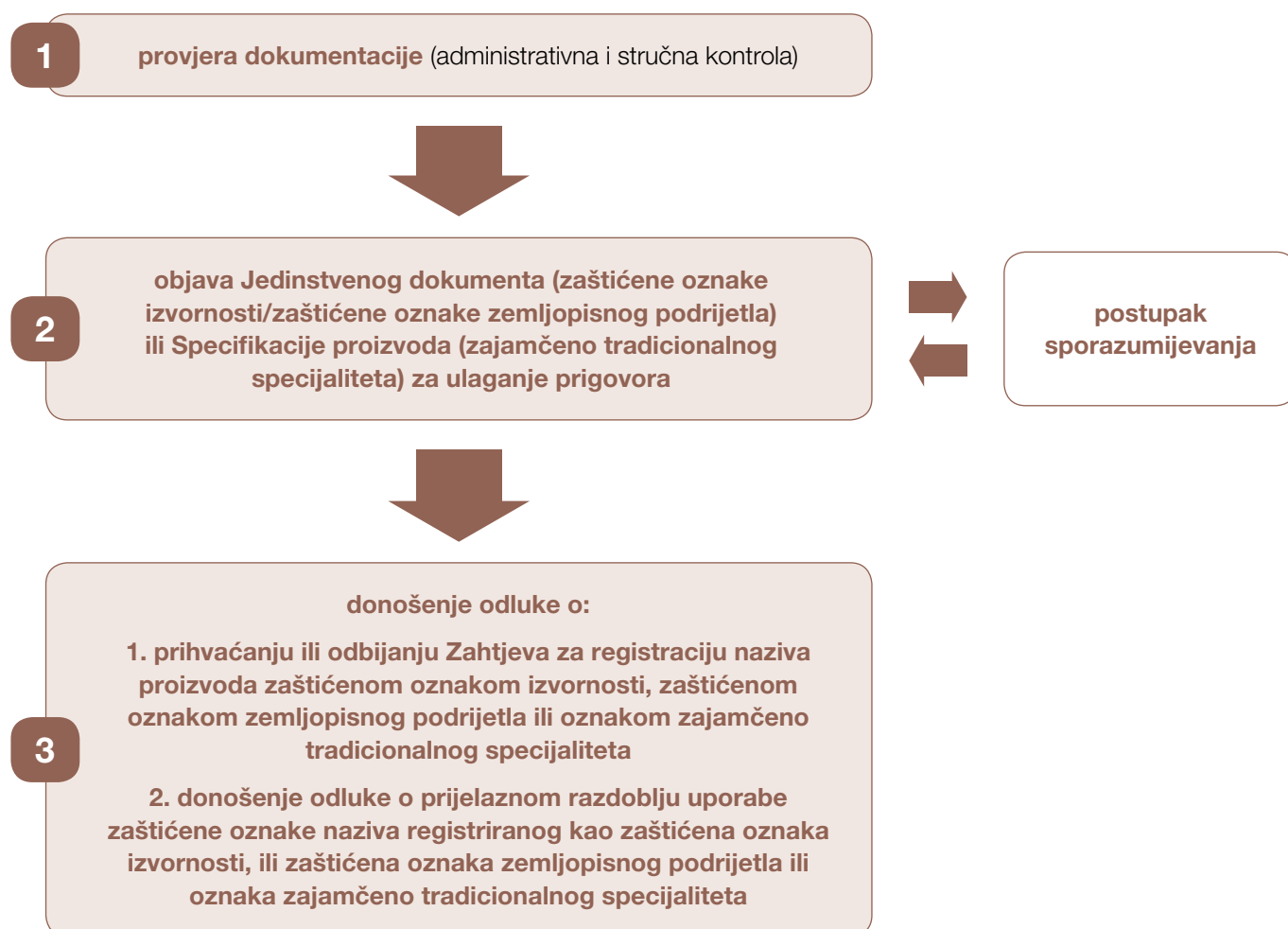
Svaki proizvođač proizvoda s nazivom zaštićenim kao zaštićena oznaka izvornosti, zaštićena oznaka zemljopisnog podrijetla ili oznaka zajamčeno tradicionalnog specijaliteta dužan je odabrati kontrolno tijelo s kojim sklapa Ugovor o postupku potvrđivanja sukladnosti sa Specifikacijom proizvoda. Ugovorom se definiraju obveze i prava proizvođača s jedne strane i kontrolnog tijela s druge strane, kao i troškovi postupka potvrđivanja sukladnosti koje snosi proizvođač kao korisnik oznake te svaki sudionik u lancu proizvodnje, prerade i distribucije naveden u Specifikaciji proizvoda.

Postupak potvrđivanja sukladnosti proizvoda sa Specifikacijom proizvoda započinje prijelaznom nacionalnom zaštitom naziva proizvoda i provodi se prema odobrenom planu kontrole. Za svaku proizvedenu količinu proizvoda za koje je potvrđena sukladnost sa Specifikacijom proizvoda kontrolno tijelo izdaje korisniku oznake *Potvrdu o sukladnosti proizvoda sa Specifikacijom proizvoda* i u roku od 7 dana od dana izdavanja dostavlja presliku navedene potvrde Ministarstvu poljoprivrede. Ministarstvo poljoprivrede vodi evidencije o izdanim Potvrdama o sukladnosti proizvoda sa Specifikacijom proizvoda. Ako kontrolno tijelo utvrdi da proizvođač kao i svaki sudionik u lancu proizvodnje, prerade i distribucije ne proizvodi proizvod u skladu sa Specifikacijom proizvoda, odnosno utvrdi velike nesukladnosti, o tome mora bez odgađanja izvijestiti Ministarstvo poljoprivrede i nadležnu inspekciju. Ministarstvo poljoprivrede na prijedlog tijela nadležnih za službenu kontrolu i/ili kontrolnih tijela briše subjekte iz evidencije.

8.3. Postupak registracije naziva zaštićenom oznakom izvornosti, zaštićenom oznakom zemljopisnog podrijetla ili oznakom zajamčeno tradicionalnog specijaliteta na razini Europske unije

Europska komisija provodi fazu postupka registracije naziva zaštićenom oznakom izvornosti, zaštićenom oznakom zemljopisnog podrijetla ili oznakom zajamčeno tradicionalnog specijaliteta na razini Europske unije koja uključuje:

1. provjeru dokumentacije;
2. objavu prigovora na razini Europske unije (uključujući sporazumijevanje ukoliko je uložen prigovor);
3. donošenje odluke o prihvaćanju ili odbijanju Zahtjeva za registraciju naziva proizvoda zaštićenom oznakom izvornosti, zaštićenom oznakom zemljopisnog podrijetla ili oznakom zajamčeno tradicionalnog specijaliteta;
4. upis naziva zaštićene oznake u Registar zaštićenih oznaka izvornosti, zaštićenih oznaka zemljopisnog podrijetla ili zajamčeno tradicionalnih specijaliteta.

Shema 2: Postupak registracije naziva proizvoda na razini Europske unije

Nakon provedenog nacionalnog postupka zaštite naziva oznakom izvornosti, oznakom zemljopisnog podrijetla ili oznakom zajamčeno tradicionalnog specijaliteta, **skupina** (u svojstvu podnositelja zahtjeva) koja je pokrenula postupak zaštite na nacionalnoj razini u roku od dva mjeseca od dana kada je izdano *Rješenje o prijelaznoj nacionalnoj zaštiti naziva zaštićenom oznakom izvornosti i zaštićenom oznakom zemljopisnog podrijetla* mora podnijeti Zahtjev za registraciju naziva proizvoda na razini Europske unije.

U trenutku podnošenja zahtjeva mora biti odabrano kontrolno tijelo za potvrđivanje sukladnosti proizvoda sa Specifikacijom proizvoda, izrađen i odobren Plan kontrole i započet postupak potvrđivanja sukladnosti proizvoda sa Specifikacijom proizvoda.

Za podnošenje Zahtjeva za registraciju naziva proizvoda na razini Europske unije podnositelj zahtjeva nema troškova.

Podnositelj zahtjeva obavezan je dostaviti Zahtjev (dopis) za pokretanje postupka registracije na razini Europske unije.

Zahtjev (dopis) za registraciju naziva zaštićene oznake izvornosti, zaštićene oznake zemljopisnog podrijetla ili zajamčeno tradicionalnog specijaliteta poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda podnositelj zahtjeva dostavlja Ministarstvu poljoprivrede na adresu:

Ministarstvo poljoprivrede

Ulica grada Vukovara 78

10000 Zagreb

Ministarstvo poljoprivrede, kao nadležno tijelo, nakon provjere dokumentacije istu prosljeđuje Europskoj komisiji elektronskim putem.

8.3.1. Dokumentacija potrebna za postupak registracije naziva proizvoda na razini Europske unije

Sadržaj Zahtjeva za registraciju naziva proizvoda zaštićenom oznakom izvornosti / zaštićenom oznakom zemljopisnog podrijetla na EU razini:

- Naziv i adresa skupine koja podnosi Zahtjev;
- Jedinstveni dokument;
- Specifikacija proizvoda;
- Popis članova skupine

Sadržaj Zahtjeva za registraciju naziva proizvoda oznakom zajamčeno tradicionalnog specijaliteta na EU razini:

- Naziv i adresa skupine koja podnosi Zahtjev,
- Specifikacija proizvoda
- Popis članova skupine

Jedinstveni dokument

Ključni dokument u postupku registracije naziva proizvoda na razini Europske unije je Jedinstveni dokument.

Iako se njegova izrada temelji na Specifikaciji proizvoda, Jedinstveni dokument je samostalan dokument (sažet i precizan) na najviše tri do pet stranica i nikako više od 2500 riječi. Na temelju Jedinstvenog dokumenta, (kao i ostalih dokumenata - Specifikacije proizvoda i priloga) Europska komisija odlučuje o prihvaćanju ili odbijanju Zahtjeva za registraciju naziva proizvoda. Jedinstveni dokument se objavljuje u Službenom listu Europske unije.

Jedinstveni dokument sadrži sljedeće podatke:

OZNAKA KOJA SE ŽELI REGISTRIRATI

Zaštićena oznaka izvornosti ili zaštićena oznaka zemljopisnog podrijetla

1. NAZIV ZAŠTIĆENOG POLJOPRIVREDNOG ILI PREHRAMBENOG PROIZVODA
2. DRŽAVA ČLANICA ILI TREĆA ZEMLJA
3. OPIS POLJOPRIVREDNOG ILI PREHRAMBENOG PROIZVODA
  - 3.1. Kategorija proizvoda (sukladno Prilogu II Pravilnika)
  - 3.2. Opis proizvoda
  - 3.3. Sirovine (samo za prerađene proizvode za koje je podnesen zahtjev za oznaku)
  - 3.4. Hrana za životinje (samo za proizvode životinjskog podrijetla za koje je podnesen zahtjev za oznaku)
  - 3.5. Faze proizvodnje koje se moraju odvijati u određenom zemljopisnom području
  - 3.6. Posebna pravila koja se odnose na rezanje, ribanje, pakiranje itd.
  - 3.7. Posebna pravila koja se odnose na označavanje.
4. SAŽETA DEFINICIJA ZEMLJOPISNOG PODRUČJA
5. POVEZANOST PROIZVODA SA ZEMLJOPISNIM PODRUČJEM
  - Specifičnosti zemljopisnog područja
  - Specifičnost proizvoda
  - Za oznaku izvornosti uzročna veza između zemljopisnog područja i kakvoće ili karakteristike proizvoda.

Za zaštićenu oznaku zemljopisnog podrijetla uzročna veza između zemljopisnog područja i kakvoće, ugleda ili drugih karakteristika proizvoda.

VODIČ za ispunjavanje Jedinog dokumenta nalazi se na web stranici Ministarstva poljoprivrede:

<http://www.mps.hr/UserDocsImages/HRANA/VODIC%20za%20podnositelje%20zahtjeva%20za%20popunjavanje%20Jedinog%20dokumenta.pdf>

8.3.2. Faze postupka na razini Europske unije

Provjera dokumentacije od strane Europske komisije

Svu dostavljenu dokumentaciju iz Zahtjeva za registraciju naziva proizvoda zaštićenom oznakom izvornosti, zaštićenom oznakom zemljopisnog podrijetla ili oznakom zajamčeno tradicionalnog specijaliteta razmatra Europska komisija. Danom zaprimanja Zahtjeva Europska komisija isti objavljuje u DOOR bazi kao zaprimljeni zahtjev.

Komentare na sadržaj Jedinog dokumenta Europska komisija dostavlja Ministarstvu poljoprivrede, a ono prosljeđuje podnosiocu zahtjeva. Rok za očitovanje na zaprimljene komentare je 60 dana, a određuje ga Europska komisija. U iznimnim slučajevima, ako se ukaže potreba i na traženje podnosioca zahtjeva uz obrazloženje, Europska komisija može odobriti produženje roka za očitovanje na komentare.

Izmjena Specifikacije proizvoda u postupku registracije naziva proizvoda na razini Europske unije

Europska komisija u postupku razmatranja Jedinog dokumenta može zatražiti njegovu dopunu ili izmjenu, a što u nekim slučajevima može imati za posljedicu izmjenu Specifikacije proizvoda. Dakle, izmjena Specifikacije proizvoda dozvoljena je samo ukoliko to nalažu komentari Europske komisije. U slučaju jedne ili više većih izmjena u Specifikaciji proizvoda Ministarstvo poljoprivrede kao nadležno tijelo obvezno je ponovno pokrenuti postupak prigovora na nacionalnoj razini. Rok za prigovor je 15 dana.

Za zaštićenu oznaku izvornosti i zaštićenu oznaku zemljopisnog podrijetla većim izmjenama Specifikacije proizvoda smatraju se izmjene kojima se:

- mijenjaju ključna obilježja proizvoda
- mijenja poveznica sa zemljopisnim područjem

- mijenja naziv proizvoda ili bilo koji dio naziva proizvoda
- mijenja zemljopisno područje
- povećava ograničenje u trgovanju proizvodom i sirovinama.

Za oznaku zajamčeno tradicionalnog specijaliteta većim izmjenama Specifikacije proizvoda smatraju se izmjene kojima se:

- mijenjaju ključna obilježja proizvoda
- mijenjaju metode proizvodnje
- mijenja naziv proizvoda ili bilo koji dio naziva proizvoda.

U slučaju jedne ili više većih izmjena u Specifikaciji proizvoda Ministarstvo poljoprivrede kao nadležno tijelo obvezno je ponovno pokrenuti postupak prigovora na nacionalnoj razini. Rok za prigovor je 15 dana.

Povlačenje Zahtjeva za registraciju naziva proizvoda zaštićenom oznakom izvornosti, zaštićenom oznakom zemljopisnog podrijetla ili oznakom zajamčeno tradicionalnog specijaliteta na razini Europske unije

Zahtjev za registraciju naziva zaštićenom oznakom izvornosti, zaštićenom oznakom zemljopisnog podrijetla ili oznakom zajamčeno tradicionalnog specijaliteta na razini EU podnositelj zahtjeva može povući samo u slučaju da nije u mogućnosti izmijeniti i dopuniti Jedinostveni dokument odnosno Specifikaciju proizvoda (npr. nema traženi dokaz, analize proizvoda i sl.) u traženom roku temeljem zahtjeva (komentara) Europske komisije.

Povlačenje Zahtjeva daje mogućnost podnositelju zahtjeva (skupini) ponovno pokretanje postupka zaštite. Ukoliko se Zahtjev ne povuče Europska komisija donosi odluku o odbijanju Zahtjeva što ima za posljedicu nemogućnost ponovnog pokretanja postupka, a time i zaštite autohtonog proizvoda.

Podnositelj zahtjeva dostavlja Ministarstvu poljoprivrede Zahtjev za povlačenje Zahtjeva za registraciju naziva zaštićenom oznakom izvornosti, zaštićenom oznakom zemljopisnog podrijetla ili oznakom zajamčeno tradicionalnog specijaliteta. Ministarstvo isti prosljeđuje Europskoj komisiji. U trenutku kada Europska komisija obavijesti Ministarstvo poljoprivrede da je Zahtjev prihvaćen, ministar donosi rješenje kojim se ukida Rješenje o prijelaznoj nacionalnoj zaštiti naziva zaštićenom oznakom izvornosti, zaštićenom oznakom zemljopisnog podrijetla ili zajamčeno tradicionalnog specijaliteta. Svi proizvodi za koje je kontrolno tijelo izdalo Potvrdu o sukladnosti proizvoda sa Specifikacijom proizvoda mogu se nalaziti na tržištu do dana prestanka važenja Potvrde o sukladnosti proizvoda sa Specifikacijom proizvoda.

Prigovor na razini Europske unije

Nakon što je Europska komisija provjerom utvrdila da je Zahtjev opravdan i zadovoljava sve propisane uvjete, započinje faza prigovora na razini Europske unije. U roku od tri mjeseca od datuma objave Jedinostvenog dokumenta (za ZOI ili ZOZP) i Specifikacije proizvoda (za ZTS) u Službenom listu Europske unije, nadležna tijela države članice ili treće zemlje, ili fizička ili pravna osoba s legitimnim interesom osnovana u trećoj zemlji može Europskoj komisiji uložiti prigovor.

Prigovor ne može podnijeti fizička ili pravna osoba s legitimnim interesom, koja ima sjedište ili boravište u državi članici iz koje je zahtjev podnesen.

Prigovor obvezno mora sadržavati Izjavu. Prigovor koji ne sadrži Izjavu smatra se ništavnim.

Komisija bez odlaganja prigovor prosljeđuje nadležnom tijelu koje je podnijelo Zahtjev.

U roku od dva mjeseca prigovor uloženi Europskoj komisiji mora biti popraćen obrazloženom izjavom. Europska komisija provjerava opravdanost obrazloženog prigovora.

U roku od dva mjeseca nakon zaprimanja opravdanog i obrazloženog prigovora, odnosno obrazložene izjave o prigovoru, Europska komisija poziva nadležno tijelo ili osobu koja je uložila prigovor i nadležno tijelo, ili podnositelja zahtjeva, na postizanje sporazuma u roku od tri mjeseca.

Osoba koja je uložila prigovor i podnositelj zahtjeva bez odlaganja započinju postupak postizanja dogovora (sporazumijevanje).

Jedni drugima će predočiti odgovarajuće informacije kako bi se procijenilo je li Zahtjev za registraciju sukladan odredbama Uredbe Europskog Parlamenta i Vijeća br. (EU) 1151/2012.

Europska Komisija može, na zahtjev podnositelja Zahtjeva, produžiti rok za postizanje sporazuma za dodatna tri mjeseca.

Ako sporazum nije postignut Europska komisija donosi provedbeni akt kojim odlučuje o registraciji ili odobrava prijelazno razdoblje korištenja naziva proizvoda 5 godina ili 15 godina ili zahtjev za registraciju naziva proizvoda odbija.

Ako je sporazum postignut i ako su nakon sporazumijevanja napravljene velike izmjene u objavljenim dokumentima, potrebno je ponovno provesti postupak prigovora na nacionalnoj razini.

Europska komisija ponovo razmatra zaprimljene dokumente i ako su nakon sporazumijevanja napravljene velike izmjene u objavljenim dokumentima potrebno je provesti postupak prigovora na razini Europske unije. O svemu navedenom se obavještava Europska komisija i dostavljaju se dokazi o postignutom ili ne postignutom sporazumu. Konačnu odluku o registraciji naziva ili odbijanju Zahtjeva za registraciju donosi Europska komisija.

Registracija naziva poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda na razini Europske unije

Europska komisija donosi provedbeni akt kojim registrira naziv proizvoda.

Provedbeni akti o registraciji naziva i odluke o odbijanju zahtjeva objavljuju se u Službenom listu Europske unije.

U slučaju da Europska komisija odbije zahtjev naziv ne može ostati zaštićen niti na nacionalnoj razini.

Svi proizvodi registrirani na razini Europske unije upisuju se u službeni registar koji je moguće pronaći na web stranici: <http://ec.europa.eu/agriculture/quality/door/list.html>

Zahtjev za poništenje registrirane oznake na razini Europske unije

Skupina koja je podnijela Zahtjev za registraciju naziva proizvoda zaštićenom oznakom izvornosti, zaštićenom oznakom zemljopisnog podrijetla ili oznakom zajamčeno tradicionalnog specijaliteta može pokrenuti postupak za poništenje registrirane oznake. U tom slučaju dostavlja Ministarstvu poljoprivrede *Zahtjev za poništenje registrirane oznake*, koji se proslijeđuje Europskoj komisiji. U trenutku kada Europska komisija obavijesti Ministarstvo poljoprivrede o prihvaćanju Zahtjeva ministar donosi *Rješenje o poništenju registrirane oznake*.

Nakon izdavanja rješenja proizvodi za koje je izdana Potvrda o sukladnosti proizvoda sa Specifikacijom proizvoda mogu se nalaziti na tržištu do dana prestanka važenja navedene potvrde.

Komisija može, po službenoj dužnosti ili na zahtjev bilo koje fizičke ili pravne osobe s legitimnim interesom, donijeti odluku o poništenju registracije oznake, kada:

- nije osigurana sukladnost proizvoda sa Specifikacijom proizvoda;
- najmanje sedam godina niti jedan proizvod zaštićen oznakom nije stavljen na tržište.

9. Označavanje poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda znakom zaštićene oznake izvornosti, zaštićene oznake zemljopisnog podrijetla ili oznake zajamčeno tradicionalnog specijaliteta

Proizvod čiji je naziv zaštićen oznakom izvornosti, oznakom zemljopisnog podrijetla ili oznakom zajamčeno tradicionalnog specijaliteta na nacionalnoj razini i za koji je izdana *Potvrda o sukladnosti proizvoda sa Specifikacijom proizvoda*, te za koji je Ministarstvo poljoprivrede dostavilo Europskoj komisiji dokumentaciju za postupak registracije oznake na razini Europske unije, može biti označen nacionalnim znakom tijekom perioda prijelazne nacionalne zaštite (period od podnošenja dokumentacije Europskoj komisiji do registracije oznake na razini Europske unije). Označavanje proizvoda nacionalnim znakom je dobrovoljno, a obavlja ga korisnik oznake.

Nakon što je oznaka registrirana na razini Europske unije nacionalni znak se i dalje može koristiti za označavanje proizvoda (bez navođenja tekstualnog dijela znaka „Prijelazna nacionalna zaštita temeljem Uredbe 1151/2012“).

Kada je naziv proizvoda registriran zaštićenom oznakom izvornosti, zaštićenom oznakom zemljopisnog podrijetla ili oznakom zajamčeno tradicionalnog specijaliteta na razini Europske unije proizvod mora biti označen odgovarajućim znakom i nazivom proizvoda koji se mora nalaziti u istom vidnom polju.

10. Zaštita naziva poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda registriranom zaštićenom oznakom izvornosti, zaštićenom oznakom zemljopisnog podrijetla ili oznakom zajamčeno tradicionalnog specijaliteta na nacionalnoj razini

Zaštita naziva proizvoda zaštićenom oznakom izvornosti ili zaštićenom oznakom zemljopisnog podrijetla

Naziv proizvoda koji je zaštićen oznakom izvornosti ili oznakom zemljopisnog podrijetla ujedno je i zaštićen od:

- bilo kakvog izravnog ili neizravnog komercijalnog korištenja registriranog naziva za proizvode koji nisu obuhvaćeni registracijom, ako su ti proizvodi usporedivi s proizvodima registriranim pod tim nazivom ili ako se korištenjem tog naziva iskorištava ugled zaštićenog naziva, uključujući kad se ti proizvodi koriste kao sastojak;
- bilo kakve zloupotrebe, oponašanja ili podsjećanja, čak i ako je označeno pravo podrijetlo proizvoda, ili ako je naziv proizvoda preveden, ili ako mu je dodan izraz poput „stil”, „tip”, „metoda”, „kako se proizvodi u”, „imitacija” ili slično, uključujući slučajeve kada se ti proizvodi koriste kao sastojak;
- bilo kakve druge lažne oznake ili oznake koja dovodi u zabludu u vezi s izvorom, podrijetlom, prirodom ili bitnim osobinama proizvoda na unutarnjem ili vanjskom pakiranju, na promidžbenim materijalima ili dokumentima koji se odnose na dotični proizvod, te od pakiranja proizvoda u ambalažu koja stvara pogrešnu predodžbu o njegovom podrijetlu;
- bilo kakve druge prakse koja može potrošača dovesti u zabludu u vezi s pravim podrijetlom proizvoda.

Pravo korištenja zaštićenog naziva i označavanje

Naziv proizvoda zaštićen oznakom izvornosti ili oznakom zemljopisnog podrijetla može koristiti svaki gospodarski subjekt koji stavlja na tržište proizvod proizveden u skladu s odgovarajućom Specifikacijom proizvoda odnosno onaj koji je od ovlaštenog kontrolnog tijela dobio Potvrdu o sukladnosti proizvoda sa Specifikacijom proizvoda.

Proizvod čiji je naziv zaštićen na nacionalnoj razini i za koji je Ministarstvo poljoprivrede dostavilo Europskoj komisiji dokumentaciju za postupak registracije oznake na razini Europske unije, tijekom trajanja prijelazne nacionalne zaštite, može biti označen odgovarajućim nacionalnim znakom:

Označavanje proizvoda nacionalnim znakom je dobrovoljno.

Kada je naziv proizvoda registriran zaštićenom oznakom izvornosti ili zaštićenom oznakom zemljopisnog podrijetla na razini Europske unije proizvod mora biti označen odgovarajućim EU znakom, koji se mora nalaziti u istom vidnom polju s registriranim nazivom:

Proizvod se također može i dalje označavati odgovarajućim nacionalnim znakom:

Pored toga, proizvodi mogu biti označeni i odgovarajućim oznakama (navodima) ili pripadajućim kraticama „zaštićena oznaka izvornosti” ili „ZOI” ili „zaštićena oznaka zemljopisnog podrijetla” ili „ZOZP”.

Na proizvodima se također mogu nalaziti: prikaz zemljopisnog područja podrijetla, tekst, grafički prikazi ili znakovi koji se odnose na državu članicu i/ili regiju u kojoj je to zemljopisno područje smješteno.

Proizvodi se mogu označiti i s kolektivnim žigovima, ne dovodeći u pitanje, propise kojima se uređuje registracija žigova iz nadležnosti Državnog zavoda za intelektualno vlasništvo.

Zaštita i ograničenje uporabe naziva proizvoda registriranog kao zajamčeni tradicionalni specijalitet

Registrirani nazivi proizvoda kao zajamčeno tradicionalni specijaliteti zaštićeni su od svake zlouporabe, oponašanja ili podsjećanja i svakog drugog postupka koji bi mogao dovesti potrošača u zabludu.

Pravo korištenja registriranog naziva i označavanje

Naziv proizvoda registriran kao zajamčeno tradicionalni specijalitet može koristiti svaki gospodarski subjekt koji stavlja na tržište proizvod proizveden u skladu s odgovarajućom Specifikacijom proizvoda odnosno onaj koji je od ovlaštenog kontrolnog tijela dobio Potvrdu o sukladnosti proizvoda sa Specifikacijom proizvoda.

Proizvod čiji je naziv zaštićen na nacionalnoj razini i za koji je Ministarstvo poljoprivrede dostavilo Europskoj komisiji dokumentaciju za postupak registracije oznake na razini Europske unije, tijekom trajanja prijelazne nacionalne zaštite, može biti označen odgovarajućim nacionalnim znakom:

Označavanje proizvoda nacionalnim znakom je dobrovoljno.

Kada je naziv proizvoda registriran oznakom zajamčeno tradicionalnog specijaliteta na razini Europske unije proizvod mora biti označen odgovarajućim znakom Europske unije, koji se mora nalaziti u istom vidnom polju s registriranim nazivom:

Proizvod se također može i dalje označavati odgovarajućim nacionalnim znakom:

Pored toga, proizvodi mogu biti označeni i odgovarajućim oznakama (navodima) ili pripadajućim kraticama “zajamčeno tradicionalni specijalitet” ili “ZTS”.

Evidencija oznaka u Europskoj uniji

Svi proizvodi za koje je podnesen Zahtjev, koji su u postupku prigovora na EU razini i čiji je naziv registriran zaštićenom oznakom izvornosti, zaštićenom oznakom zemljopisnog podrijetla ili oznakom zajamčeno tradicionalnog specijaliteta na razini EU vode se u DOOR bazi podataka: <http://ec.europa.eu/agriculture/quality/door/list.html>

European Commission > Agriculture and Rural Development > Agriculture and food > DOOR > Browse

- Latest registered designations
- Latest published designations
- Latest applied designations

Dossier Number	Country	Name	App Type	Date	Status	
HR/PDO/0005/01208	Croatia	Ekstra dječičarano maslinovo ulje Cres	PDO	19/02/2015	Published	
HR/PGI/0005/01204	Croatia	Krčki pršut	PGI	18/11/2014	Published	
HR/PGI/0005/01242	Croatia	Lički krumpir	PGI	10/07/2014	Applied	
HR/PDO/0005/01233	Croatia	Ogulinški kiseli kupus/Ogulinško kiselo zeje	PDO	27/05/2014	Applied	
HR/PGI/0005/01234	Croatia	Meso zagorskog purana	PGI	27/05/2014	Applied	
HR/PGI/0005/01224	Croatia	Pojčki soparnik / Pojčki zejanik / Pojčki ušenjak	PGI	08/05/2014	Applied	
HR/PGI/0005/01216	Croatia	Slavonski kulen / Slavonski kuln	PGI	20/03/2014	Applied	
HR/PGI/0005/01212	Croatia	Drnčki pršut	PGI	13/03/2014	Applied	
HR/PGI/0005/01205	Croatia	Dalmatinski pršut	PGI	03/03/2014	Applied	
HR/PGI/0005/01207	Croatia	Baranjski kulen	PGI	03/03/2014	Applied	
HR/PDO/0005/01132	Croatia	Varaždinsko zeje	PDO	25/06/2013	Applied	
HR/PDO/0005/01041	Croatia	Istarski pršut	PDO	01/06/2013	Published	
HR/PDO/0005/01225	Croatia	Neretvanska mandarina	PDO	19/02/2015	Published	

Top of the page

11. Službene kontrole

Poljoprivredni i prehrambeni proizvodi iz sustava kvalitete, registrirani i zaštićeni kao zaštićena oznaka izvornosti, zaštićena oznaka zemljopisnog podrijetla ili zajamčeno tradicionalnog specijaliteta, kao i gospodarski subjekti koji posluju s tim proizvodima (proizvođači sirovina i proizvoda, oni koji pripremaju i skladište taj proizvod te koji proizvod stavljaju na tržište), moraju biti obuhvaćeni službenim kontrolama.

Službenu kontrolu zaštićenih oznaka izvornosti, zaštićenih oznaka zemljopisnog podrijetla i zajamčeno tradicionalnih specijaliteta poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda provodi u cijelom lancu proizvodnje kao i na razini maloprodaje poljoprivredna inspekcija Ministarstva poljoprivrede.

Službene kontrole zdravstvene ispravnosti i higijene/sigurnosti hrane provode veterinarska inspekcija, Ministarstva poljoprivrede i sanitarna inspekcija, Ministarstva zdravlja.. Svaki gospodarski subjekt (proizvođač sirovina i proizvoda, onaj koji priprema ili skladišti taj proizvod te koji proizvod stavlja na tržište i dr.) koji posluje s poljoprivrednim ili prehrambenim proizvodom iz jednog od sustava kvalitete, a koji je namijenjen za prehranu ljudi, mora biti upisan u odgovarajuće registre koje vode Ministarstvo poljoprivrede i Ministarstvo zdravlja.

Službene kontrole provode i kontrolna tijela, ovlaštena od strane Ministarstva poljoprivrede sukladno odredbama propisa koji uređuju sustave kvalitete poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda.

Svaki gospodarski subjekt, proizvođač sirovina i proizvoda, onaj koji priprema ili skladišti taj proizvod te koji proizvod stavlja na tržište i dr., , nakon što je proizvod zaštićen na nacionalnoj razini obvezan je odabrati jedno od kontrolnih tijela, ovlaštenih od strane Ministarstva poljoprivrede. Njihov popis nalazi se na web stranici Ministarstva poljoprivrede: www.mps.hr.

Osoba ovlaštena za provedbu službene kontrole (nadležni inspektor) ima pristup objektima, usjevima, nasadima, stoci; ovlasti za ulazak i kontrolu poslovnih i proizvodnih prostora, objekata, uređaja i proizvoda; pravo zatražiti i pregledati isprave kojima se može utvrditi identitet osoba koje podliježu nadzoru i osoba zatečenih na mjestu nadzora, zatražiti i pregledati poslovnu dokumentaciju (poslovne knjige, registre, dokumente, ugovore, isprave) i drugu poslovnu dokumentaciju koja omogućuje uvid u poslovanje nadziranog subjekta, fotografirati ili snimiti osobe, poljoprivredno zemljište, prostore i objekte; uzimati uzorke, prikupljati podatke i obavijesti od odgovornih osoba, svjedoka i drugih osoba.

Zaštita
podrijetla
vina

Zaštita podrijetla vina

Propisi kojima je uređeno područje zaštite oznaka izvornosti

Uredbe na razini EU

Uredba (EU) br. 1308/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o uspostavljanju zajedničke organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda i stavljanju izvan snage uredbi Vijeća (EEZ) br. 922/72, (EEZ) br. 234/79, (EZ) br. 1037/2001 i (EZ) br. 1234/2007

Uredba Komisije (EZ) br. 607/2009 od 14. srpnja 2009. o utvrđivanju određenih detaljnih pravila za provedbu Uredbe Vijeća (EZ) br. 479/2008 u pogledu zaštićenih oznaka izvornosti i oznaka zemljopisnog podrijetla, tradicionalnih izraza, označavanja i prezentiranja određenih proizvoda u sektoru vina

Zakonski akti

Zakon o vinu (NN 96/03, 25/09, 22/11, 55/11 i 14/14)

Zakon o zajedničkoj organizaciji tržišta poljoprivrednih proizvoda i posebnim mjerama i pravilima vezanim za tržište poljoprivrednih proizvoda (NN 82/13 i 14/14)

Podzakonski akti

Pravilnik o zaštićenim oznakama izvornosti i zaštićenim oznakama zemljopisnog podrijetla, tradicionalnim izrazima i označavanju vina (NN 141/10, 31/11, 78/11 i 120/12)

Pravilnik o stavljanju u promet vina i vina sa zaštićenom oznakom izvornosti (NN 142/13 i 49/14)

Lista tradicionalnih izraza za vino (NN 96/07, 62/10, 133/10, 14/11, 52/12 75/13 i 138/13)

Kriteriji za definiranje zaštićene oznake izvornosti i zaštićene oznake zemljopisnog podrijetla

Oznaka izvornosti je naziv regije, određenog mjesta ili, u iznimnim slučajevima, zemlje koji se koristi za označavanje vina:

- čija kakvoća i karakteristike, u bitnom ili isključivo, nastaju pod utjecajem posebnih prirodnih i ljudskih čimbenika određene zemljopisne sredine;
- grožđe za proizvodnju tih proizvoda potječe isključivo s tog zemljopisnog područja;
- proizvodnja se odvija u tom zemljopisnom području;
- grožđe za proizvodnju mora biti od vinskih sorata koje pripadaju vrsti *Vitis vinifera*.

Oznaka zemljopisnog podrijetla je naziv regije, određenog mjesta ili, u iznimnim slučajevima, zemlje koji se koristi za označavanje proizvoda:

- koji ima specifičnu kakvoću, ugled ili druga obilježja koja se pripisuju njegovom zemljopisnom podrijetlu;
- najmanje 85 % grožđa za proizvodnju tih proizvoda potječe isključivo s tog zemljopisnog područja;
- proizvodnja se odvija u tom zemljopisnom području;
- grožđe za proizvodnju mora biti od vinskih sorata koje pripadaju vrsti *Vitis vinifera* ili križancima *Vitis vinifera* s drugim vrstama roda *Vitis*.

Postupak registracije oznake izvornosti na nacionalnoj razini

Podnošenje zahtjeva za registraciju

Tko može podnijeti zahtjev za registraciju?

Zahtjev za registraciju podnosi zainteresirana skupina proizvođača, ili u iznimnim slučajevima samo jedan proizvođač. Podnositelj zahtjeva može biti pojedini proizvođač ako se dokaže kako je on jedini proizvođač u određenom zemljopisnom području i da to zemljopisno područje, posjeduje obilježja koja se znatno razlikuju od obilježja susjednih određenih područja, ili se obilježja proizvoda razlikuju od obilježja proizvoda iz susjednih određenih područja. Ostale zainteresirane strane mogu sudjelovati u zahtjevu.

Proizvođači mogu podnijeti zahtjev za registraciju oznake izvornosti samo za vino koje sami proizvedu.

U slučaju naziva koji označava prekogranično zemljopisno područje ili tradicionalnog naziva povezanoga s prekograničnim zemljopisnim područjem, može se podnijeti zajednički zahtjev.

Kome se podnosi Zahtjev za registraciju?

Zahtjev za registraciju podnosi se **Ministarstvu poljoprivrede na adresu:**

Ministarstvo poljoprivrede

Ulica grada Vukovara 78

10000 Zagreb

Službena internet stranica Ministarstva poljoprivrede je **www.mps.hr**.

Način podnošenja Zahtjeva

Zahtjevi za registraciju sadrže tehničku dokumentaciju koja sadržava naziv koji se želi zaštititi, naziv i adresu poslovnog subjekta, specifikaciju proizvoda te jedinstveni dokument koji sadrži glavne točke specifikacije.

Troškovi podnošenja Zahtjeva

Upravna pristojba od 70,00 kn državnih biljega

Specifikacija proizvoda

Specifikacija proizvoda mora sadržavati:

- Naziv koji se zaštićuje;
- Opis najznačajnijih fizikalno kemijskih i organoleptičnih (senzornih) svojstava vina;
- Kad je to primjenjivo, specifične enološke postupke upotrijebljene pri proizvodnji vina te odgovarajuća ograničenja u proizvodnji vina;
- Granice područja;
- Maksimalni urod po ha;
- Sorte vinove loze;
- Pojedinsti koje se odnose na kakvoću i svojstva vina koje su uglavnom ili isključivo povezane sa zemljopisnim uvjetima uključujući prirodne i ljudske čimbenike;
- Prihvatljive zahtjevi propisani odredbama Europske zajednice ili nacionalnim odredbama ili, ako je tako predviđeno u državi članici, zahtjevi propisani od strane organizacije koja upravlja zaštićenim oznakama izvornosti ili zaštićenim

oznakama zemljopisnog podrijetla, imajući u vidu da takvi zahtjevi moraju biti objektivni i nediskriminirajući te u skladu sa propisima Europske zajednice;

- Naziv i adresu nadležnih tijela ili inspekcijskih tijela za utvrđivanje sukladnosti sa zahtjevima proizvodne specifikacije.

Zahtjev za registraciju oznake izvornosti mora sadržavati propisane dokumente te elektroničku kopiju specifikacije proizvoda i jedinstvenoga dokumenta. Zahtjev za registraciju oznake izvornosti, izrađuje se u skladu s obrascem iz Priloga 2a. Pravilnika o zaštićenim oznakama izvornosti i zaštićenim oznakama zemljopisnog podrijetla, tradicionalnim izrazima i označavanju vina (NN 141/10, 31/11, 78/11 i 120/12)

Svi navedeni kriteriji su i dodatno pojašnjeni:

Naziv

Naziv koji se štiti, registrira se samo na jeziku/jezicima koji se koristi (-e) za opis proizvoda u određenom zemljopisnom području. Naziv se registrira u izvornom (-im) pisanom (-im) obliku/oblicima.

Određivanje zemljopisnog područja

Područje treba biti određeno na detaljan, precizan i nedvosmislen način.

Da bi proizvod mogao dobiti ZOI, njegova proizvodnja mora se odvijati na navedenom zemljopisnom području. Pojam proizvodnje predstavlja sve radnje od berbe grožđa do dovršetka postupka proizvodnje vina, uz iznimku postupaka koji se vrše nakon proizvodnje.

Pod uvjetom da je tako utvrđeno u specifikaciji proizvoda, proizvod sa ZOI može se preraditi:

- U području koje se nalazi u neposrednoj blizini predmetnog određenog područja ili
- U području koje se nalazi u istoj upravnoj jedinici ili u susjednoj upravnoj jedinici ili
- U slučaju prekograničnih ZOI, ili ako postoji sporazum o mjerama nadzora između dviju ili više država članica ili između jedne ili više država članica i jedne ili više trećih zemalja, proizvod sa ZOI može se preraditi u području koje se nalazi u neposrednoj blizini predmetnog određenog područja.

Iznimno od navedenih odredbi, a pod uvjetom da je to utvrđeno u specifikaciji proizvoda, proizvod se može preraditi u pjenušavo vino ili biser vino sa ZOI u područjima koja nisu u neposrednoj blizini predmetnog određenog područja ako se taj postupak provodio prije 1. ožujka 1986.

Povezanost

Zemljopisna povezanost u odnosu na svojstva proizvoda potvrđuje se detaljnim opisom kojim se pojašnjava u kojoj mjeri obilježja određenog zemljopisnog područja utječu na gotov proizvod.

U slučaju zahtjeva kojima su obuhvaćene različite kategorije proizvoda od grožđa i vina, pojedinosti kojima se potvrđuje ta povezanost moraju se odnositi na svaki od tih proizvoda od grožđa i vina.

Specifikacija proizvoda mora sadržavati:

- Pojedinosti o zemljopisnom području, a posebno prirodne i ljudske faktore koji su bitni za povezanost;
- Pojedinosti o kakvoći ili svojstvima proizvoda, koji se u osnovi ili isključivo pripisuju zemljopisnome okruženju;
- Opis uzročne veze između podataka iz prethodne dvije točke.

Ako je u specifikaciji proizvoda navedeno da je pakiranje, odnosno punjenje proizvoda potrebno izvršiti unutar određenog zemljopisnog područja ili u području koje se nalazi u neposrednoj blizini određenog zemljopisnog područja, taj je zahtjev za predmetni proizvod potrebno obrazložiti.

Kontrolna tijela

Nadležno tijelo koje obavlja godišnje potvrđivanje sukladnosti sa zahtjevima specifikacije proizvoda je Hrvatski centar za poljoprivredu, hranu i selo. Godišnje potvrđivanje sukladnosti sastoji se od fizikalno-kemijske analize i organoleptičke (senzorne) ocjene.

Godišnje potvrđivanje sukladnosti obavlja se u sklopu redovnog postupka izdavanja rješenja za stavljanje vina u promet sukladno odredbama važećeg Zakona o vinu i propisima donesenim na temelju njega.

Rok za prigovor

Svaka fizička ili pravna osoba koja ima pravni interes i koja ima sjedište ili prebivalište u Republici Hrvatskoj može u roku od dva mjeseca od dana objave zahtjeva u Narodnim novinama podnijeti propisno obrazloženi prigovor na objavljeni zahtjev.

Postupak registracije na razini Europske unije

Dokumentacija koja se dostavlja Europskoj komisiji

Zahtjev se podnosi Europskoj komisiji (u daljnjem tekstu: Komisija) u elektroničkom obliku putem informacijskog sustava e-Ambrosia. Datum podnošenja zahtjeva Komisiji jest datum na koji se zahtjev unosi u registar zaprimljenih pošiljaka Komisije. Taj se datum stavlja na raspolaganje javnosti na primjereni način. Komisija označava dokumente sadržane u zahtjevu s datumom primitka i poslovnim brojem dodijeljenim zahtjevu.

Nadležno tijelo države članice ili treće zemlje, ili podnositelj zahtjeva sa sjedištem u trećoj zemlji zaprimaju potvrdu primitka u kojoj se mora navesti sljedeće:

- poslovni broj,
- naziv koji se registrira,
- broj zaprimljenih listova i
- datum zaprimanja zahtjeva.

Kako brojna vinorodna područja nisu ograničena na područje određene zemlje, moguće je podnijeti i prekogranični zahtjev za zaštitu. U slučaju prekograničnoga zahtjeva, zajednički zahtjev za naziv koji se odnosi na prekogranično zemljopisno područje može podnijeti više od jedne grupe proizvođača koji predstavljaju odnosno područje. Ako su zahtjevom obuhvaćene samo države članice, u svim se državama članicama primjenjuje preliminarni nacionalni postupak.

Jedna država članica prosljeđuje prekogranični zahtjev Komisiji u ime ostalih, te on mora sadržavati odobrenje svake uključene države članice kojom država članica koja prosljeđuje zahtjev ovlašćuje da djeluje u njezino ime.

Ako su prekograničnim zahtjevom obuhvaćene samo treće zemlje, zahtjev prosljeđuje Komisiji jedna od skupina podnositelja zahtjeva u ime ostalih ili jedna od trećih zemalja u ime ostalih.

Ako su prekograničnim zahtjevom obuhvaćene barem jedna država članica EU i barem jedna treća zemlja, u svim se odnosnim državama članicama primjenjuje preliminarni nacionalni postupak. Zahtjev Komisiji prosljeđuje jedna od država članica ili trećih zemalja, ili jedna od skupina podnositelja zahtjeva iz treće zemlje.

U oba slučaja zahtjev za zaštitu mora sadržavati:

- elemente kojima se dokazuje da su ispunjeni uvjeti za zaštitu;
- dokaz o zaštiti u odnosnim trećim zemljama i
- odobrenje svake uključene treće zemlje za zastupanje pred EC.

Prihvatljivost zahtjeva

Kako bi se utvrdila prihvatljivost zahtjeva za zaštitu oznake izvornosti ili oznake zemljopisnog podrijetla, Komisija provjerava je li popunjen zahtjev za registraciju te jesu li zahtjevu priloženi dokazni dokumenti. O svakome zahtjevu za registraciju koji se ocijeni prihvatljivim obavještavaju se nadležna tijela države članice ili treće zemlje, ili podnositelj zahtjeva sa sjedištem u predmetnoj trećoj zemlji.

Ako zahtjev nije popunjen ili je popunjen samo djelomično ili ako dokazni dokumenti nisu dostavljeni zajedno sa zahtjevom za registraciju ili su nepotpuni, Komisija o tome obavještava podnositelja zahtjeva i poziva ga da otkloni odnosne nedostatke u roku od dva mjeseca. Ako podnositelj zahtjeva ne otkloni te nedostatke prije isteka roka, Komisija proglašava zahtjev neprihvatljivim, te ga odbija. Odluka o neprihvatljivosti zahtjeva priopćava se nadležnim tijelima države članice ili treće zemlje, ili podnositelju zahtjeva sa sjedištem u predmetnoj trećoj zemlji.

Ako zahtjev ne ispunjava zahtjeve, Komisija je dužna obavijestiti nadležna tijela države članice ili treće zemlje ili podnositelja zahtjeva sa sjedištem u predmetnoj trećoj zemlji o razlozima odbijanja zahtjeva, te utvrditi rok za povlačenje ili izmjenu i dopunu zahtjeva ili očitovanje. Ako nadležna tijela države članice ili treće zemlje, ili podnositelj zahtjeva sa sjedištem u predmetnoj trećoj zemlji ne otklone zapreke za registraciju u utvrđenome roku, Komisija odbija zahtjev.

Komisija donosi svaku odluku o odbijanju zahtjeva na temelju dokumenata i podataka koji su joj dostupni. O takvoj se odluci obavještavaju nadležna tijela države članice ili treće zemlje, ili podnositelj zahtjeva sa sjedištem u predmetnoj trećoj zemlji.

Prigovor u slučaju negativne odluke Komisije

Ako su prekograničnim zahtjevom obuhvaćene samo države članice ili barem jedna država članica i barem jedna treća zemlja, postupak podnošenja prigovora primjenjuje se u svim državama članicama.

Prigovori se podnose na za to propisanom obrascu u papirnatom ili elektroničkom obliku. Datum podnošenja prigovora Komisiji jest datum na koji se prigovor unosi u registar zaprimljenih pošiljaka Komisije. Taj se datum stavlja na raspolaganje javnosti na primjereni način. Komisija označava dokumente sadržane u prigovoru s datumom primitka i poslovnim brojem dodijeljenim prigovora.

Podnositelj prigovora zaprima potvrdu primitka u kojoj se mora navesti sljedeće:

poslovni broj,

broj zaprimljenih listova i

datum zaprimanja prigovora.

Kako bi se utvrdila prihvatljivost prigovora, Komisija provjerava jesu li u prigovoru navedeni prethodno (-a) traženo (-a) pravo (-a) i razlog/razlozi prigovora, te je li Komisija prigovor zaprimila u utvrđenome roku. Ako se prigovor temelji na već postojećem uglednom i priznatom žigu, prigovoru je potrebno priložiti dokaz o podnošenju, registraciji ili uporabi postojećeg žiga, poput potvrde o registraciji ili dokaza o uporabi, te dokaza o njegovome ugledu i glasu.

Svaki uredno utemeljen prigovor mora sadržavati podatke o činjeničnom stanju, dokaze i opaske u njezinu korist, te mu moraju biti priloženi odgovarajući dokazni dokumenti. Podaci i dokazi koji se podnose kao potpora uporabe već postojećeg žiga uključuju pojedinosti o mjestu, trajanju, opsegu i prirodi uporabe postojećeg žiga te o njegovome ugledu i glasu.

Ako podaci o prethodno traženom (-im) pravu (-ima), razlogu/razlozima, činjeničnom stanju, dokazi ili očitovanja, ili dokazni dokumenti, kako je predviđeno stavcima 1. do 3. nisu dostavljeni zajedno sa prigovorom ili neki od njih nedostaju, Komisija o tome obavještava podnositelja prigovora i poziva ga da otkloni odnosne nedostatke u roku od dva mjeseca. Ako podnositelj prigovora ne otkloni te nedostatke prije isteka roka, Komisija proglašava prigovor neprihvatljivim, te ga odbija. Odluka o neprihvatljivosti prigovora priopćava se podnositelju prigovora i nadležnim tijelima države članice ili treće zemlje, ili podnositelju zahtjeva sa sjedištem u predmetnoj trećoj zemlji.

O svakom prigovoru koji se proglasi prihvatljivim obavještavaju se nadležna tijela države članice ili treće zemlje, ili podnositelj zahtjeva sa sjedištem u predmetnoj trećoj zemlji.

Ako Komisija u skladu s člankom 16. stavkom 4. ne odbije prigovor, o njemu obavještava nadležna tijela države članice ili treće zemlje, ili podnositelja zahtjeva sa sjedištem u predmetnoj trećoj zemlji, te ih poziva da se očituju u tom pogledu u roku od dva mjeseca od izdavanja predmetnog priopćenja. Svako se očitovanje zaprimljeno u roku od dva mjeseca priopćava podnositelju prigovora. Tijekom ocjenjivanja prigovora Komisija mora zatražiti od stranaka da se prema potrebi u roku od dva mjeseca od datuma izdavanja toga zahtjeva očituju u pogledu priopćenja primljenih od drugih stranki. Ako se nadležna tijela države članice ili treće zemlje, ili podnositelj zahtjeva sa sjedištem u predmetnoj trećoj zemlji, ili podnositelj prigovora ne očituju ili ne ispoštuju utvrđene rokove, Komisija donosi odluku o prigovoru.

Komisija donosi svaku odluku o odbijanju ili zaštiti oznaka izvrsnosti ili oznaka zemljopisnog podrijetla na temelju dokaza koji su joj dostupni. O odluci o odbijanju obavještavaju se podnositelj prigovora i nadležna tijela države članice ili treće zemlje, ili podnositelj zahtjeva sa sjedištem u predmetnoj trećoj zemlji.

U slučaju većeg broja podnositelja prigovora, a nakon preliminarnе ocjene jednog ili više takvih prigovora, prihvaćanje zahtjeva za registraciju možda neće biti moguće; u tom slučaju Komisija može privremeno obustaviti ostale postupke prigovora. Komisija obavještava ostale podnositelje prigovora o bilo kojoj odluci koja na njih utječe, a koja je donesena tijekom postupka.

Ako se zahtjev odbije, privremeno obustavljeni postupci prigovora smatraju se zaključenima, a podnositelji prigovora o tome se obavještavaju.

Zaštita i registar zaštićenih oznaka izvornosti i zaštićenih oznaka zemljopisnog podrijetla (ZOI i ZOZP)

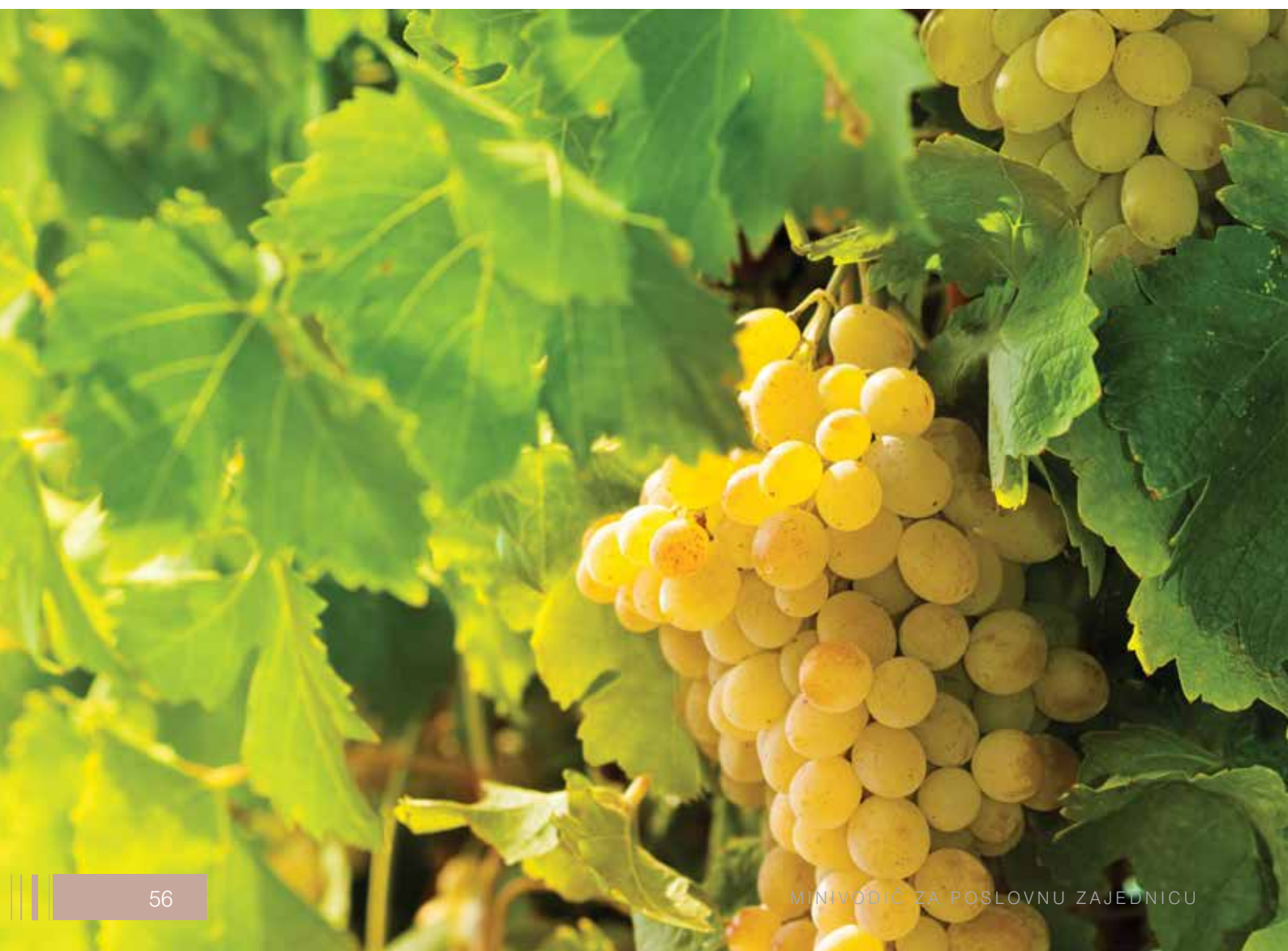
Osim ako zahtjevi za ZOI ili ZOZP nisu bili odbijeni u skladu s člancima 12., 13., 17. i 29., Komisija donosi odluku o ZOI ili ZOZP. Odluke o zaštiti objavljuju se u Službenome listu Europske unije.

Postupak zaštite nastavlja se upisom u „Registar zaštićenih oznaka izvornosti i zaštićenih oznaka zemljopisnog podrijetla“ koji vodi Komisija, u daljnjem tekstu »registar« koji je uključen u elektronsku bazu podataka »E-Baccus« .

Komisija unosi u registar sljedeće podatke:

- registrirani naziv proizvoda;
- podatak da je naziv zaštićen kao ZOZP ili ZOI;
- naziv države ili država podrijetla;
- datum registracije;
- uputu na pravni instrument registracije naziva;
- uputu na jedinstveni dokument.

Zaštita ZOI ili ZOZP vrijedi od datuma upisa u registar. U slučaju nezakonite uporabe ZOI ili ZOZP, nadležna tijela država članica na vlastitu inicijativu ili na zahtjev stranke poduzimaju potrebne mjere kako bi zaustavile nezakonitu uporabu i spriječile stavljanje na tržište ili izvoz takvih proizvoda. Zaštita ZOI ili ZOZP primjenjuje se na čitavu oznaku, uključujući njezine sastavne elemente pod uvjetom da su sami po sebi osobiti. Neosobiti ili opći elementi ZOI ili ZOZP ne štite se.

Službene kontrole

Svaki subjekt koji želi sudjelovati u čitavom postupku ili dijelu postupka proizvodnje ili pakiranja proizvoda sa ZOI ili ZOZP treba se prijaviti nadležnom nadzornom tijelu.

Godišnja kontrola

Godišnja kontrola, koju vrši nadležno nadzorno tijelo uključuje:

- organoleptičko (senzorno) i analitičko ispitivanje proizvoda s ZOI;
- samo analitičko ispitivanje, ili i organoleptičko (senzorno) i analitičko ispitivanje proizvoda s ZOZP i
- provjeru uvjeta iz specifikacije proizvoda.

Godišnju kontrolu provodi država članica u kojoj je obavljena proizvodnja u skladu sa specifikacijom proizvoda, i to:

- pomoću kontrola slučajnim odabirom temeljenih na analizi rizika ili
- uzorkovanjem ili
- sustavno ili
- kombinacijom gore navedenih kontrola.

U slučaju kontrola slučajnim odabirom države članice odabiru najmanji broj subjekata koji će biti predmet kontrole.

U slučaju uzorkovanja države članice su dužne osigurati da broj, priroda i učestalost kontrola budu reprezentativni za čitavo predmetno određeno zemljopisno područje i da odgovaraju količini proizvoda u sektoru vina stavljenih na tržište ili koji su namijenjeni stavljanju na tržište.

Ispitivanja se vrše na anonimnim uzorcima, te se njima mora dokazati da je ispitani proizvod sukladan s obilježjima i odlikama opisanim u specifikaciji proizvoda za odnosnu ZOI, a ona se obavljaju u bilo kojoj fazi proizvodnoga postupka, uključujući fazu pakiranja ili naknadne faze. Svaki uzeti uzorak mora biti reprezentativan za predmetna vina toga subjekta. Kako bi se provjerila sukladnost sa specifikacijom proizvoda nadzorno tijelo pregledava sljedeće:

- prostore subjekata, što uključuju provjeru jesu li subjekti u stanju ispuniti uvjete utvrđene u specifikaciji proizvoda i
- proizvode u bilo kojoj fazi proizvodnoga postupka, uključujući fazu pakiranja, i to na temelju inspekcijskog plana kojeg nadzorno tijelo izrađuje unaprijed i s kojime su subjekti upoznati, a koji obuhvaća sve faze proizvodnje proizvoda.

Godišnjom kontrolom se osigurava da proizvod ne može nositi ZOI ili ZOZP, osim:

- ako se ispitivanjima dokaže da je taj proizvod sukladan uvjetima koji se nalaze u specifikaciji proizvoda te da posjeduje sva odgovarajuća obilježja ZOI ili ZOZP;
- ako su ispunjeni svi ostali uvjeti iz specifikacije proizvoda.

Proizvodi koji ne ispune uvjete mogu se staviti na tržište, ali bez ZOI ili ZOZP pod uvjetom da su ispunjeni ostali zakonom propisani uvjeti.

U slučaju prekogranične ZOI ili ZOZP, pregled može izvršiti nadzorno tijelo bilo koje države članice na koju ZOI ili ZOZP utječe. Ako se godišnja kontrola vrši u fazi pakiranja proizvoda na teritoriju države članice koja nije država članica u kojoj je obavljena proizvodnja, nadležno tijelo države članice koja vrši kontrolu na svom teritoriju može zatražiti informacije nadležnog tijela druge države članice.

Analitička i organoleptička (senzorna) ispitivanja

a) Analitička i organoleptička (senzorna) ispitivanja uključuju:

I) analize vina mjerenjem sljedećih obilježja koja se utvrđuju pomoću fizikalno-kemijskih analiza:

- ukupna i stvarna alkoholna jakost,
- ukupni šećeri izraženi kao fruktoza i glukoza (uključujući saharozu u slučaju biser vina i pjenušavih vina),
  - ukupna kiselost,
  - hlapive kiseline,
  - ukupni sadržaj sumpornog dioksida.

II) koja se utvrđuju pomoću dodatnih analiza:

- ugljični dioksid (biser vina i pjenušava vina, pritisak u barima pri temperaturi od 20 °C),
- sva ostala obilježja koja su predviđena zakonodavstvom država članica ili u specifikaciji proizvoda sa ZOI i ZOZP.

b) Organoleptička (senzorna) ispitivanja, koja obuhvaćaju izgled, miris i okus.

Ako su vina treće zemlje zaštićena ZOI ili ZOZP, ta treća zemlja je dužna dostaviti Komisiji na njezin zahtjev podatke o nadležnim tijelima i o aspektima koji su obuhvaćeni pregledom, te dokaz da to vino ispunjava uvjete predmetne ZOI ili ZOZP.

Označavanje proizvoda

Pri označavanju i prezentiranju proizvoda koji se stavljaju na tržište Republike Hrvatske ili koji su namijenjeni za izvoz obvezno je navođenje sljedećih podataka:

- oznaka kategorije proizvoda od grožđa i vina;
- za vina sa ZOI ili ZOZP:
- izraz »zaštićena oznaka izvornosti« ili »zaštićena oznaka zemljopisnog podrijetla« i naziv ZOI ili ZOZP;
- stvarna alkoholna jakost;
- oznaka mjesta podrijetla;
- naziv i adresa punitelja ili u slučaju pjenušavog vina, gaziranog vina, kvalitetnog pjenušavog vina ili kvalitetnog aromatičnog pjenušavog vina, naziv i adresa proizvođača ili trgovca;
- naziv i adresa uvoznika u slučaju uvezenih vina;
- sadržaj šećera kod pjenušavog vina, gaziranog vina, kvalitetnog pjenušavog vina ili kvalitetnog aromatičnog pjenušavog vina.

Iznimno, izraz »zaštićena oznaka izvornosti« ili »zaštićena oznaka zemljopisnog podrijetla« može se u izostavi u slučajevima:

- kad je na etiketi naveden tradicionalni izraz;
- u iznimnim i opravdanim slučajevima koje određuje Komisija delegiranim aktom.

Zaštita
podrijetla
jakih
alkoholnih
pića

Zaštita podrijetla jakih alkoholnih pića

Propisi kojima je uređeno područje zaštite i oznaka zemljopisnog podrijetla jakih alkoholnih pića

Uredbe na razini EU

Uredba (EZ) br. 110/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. siječnja 2008. o definiciji, opisivanju, prezentiranju, označavanju i zaštiti zemljopisnih oznaka jakih alkoholnih pića te ukidanju Uredbe Vijeća (EEZ) br. 1576/89

Provedbena Uredba Komisije (EU) br. 716/2013 od 25. srpnja 2013. o utvrđivanju pravila za primjenu Uredbe (EZ) br. 110/2008 Europskog parlamenta i Vijeća o definiciji, opisivanju, prezentiranju, označavanju i zaštiti zemljopisnih oznaka jakih alkoholnih pića

Zakonski akti

Zakon o zajedničkoj organizaciji tržišta poljoprivrednih proizvoda i posebnim mjerama i pravilima vezanim za tržište poljoprivrednih proizvoda (NN 82/13 i 14/14)

Podzakonski akti

Pravilnik o jakim alkoholnim pićima (NN 61/09, 141/09, 86/11, 104/11 i 118/12)

Definicija jakih alkoholnih pića

Jakim alkoholnim pićima smatraju se pića:

- namijenjena za ljudsku potrošnju;
- koja imaju posebna senzorska svojstva;
- koja sadrže minimalno 15% vol. alkohola;
- koja su proizvedena:
  - (i) ili izravno:
    - destilacijom, sa ili bez dodavanja aroma, prirodno prevrelih sirovina poljoprivrednog podrijetla, i/ili
    - maceracijom ili sličnom preradom bilja u etilnom alkoholu poljoprivrednog podrijetla i/ili u destilatima poljoprivrednog podrijetla, i/ili u jakim alkoholnim pićima, i/ili;
    - dodavanjem aroma, šećera ili drugih sladila i/ili drugih poljoprivrednih proizvoda i/ili prehrambenih proizvoda etilnom alkoholu poljoprivrednog podrijetla i/ili destilatima poljoprivrednog podrijetla i/ili jakim alkoholnim pićima,
  - (ii) ili miješanjem jakog alkoholnog pića s jednim ili više:
    - drugih jakih alkoholnih pića i/ili
    - etilnim alkoholom poljoprivrednog podrijetla ili destilatima poljoprivrednog podrijetla, i/ili
    - drugih alkoholnih pića, i/ili
    - pića.

Postupak registracije zaštićenih oznaka zemljopisnog podrijetla na nacionalnoj razini

Podnošenje zahtjeva za registraciju

Postupak za registraciju zaštićenih oznaka zemljopisnog podrijetla jakih alkoholnih pića pokreće se zahtjevom za registraciju koji se podnosi Ministarstvu.

Tko može podnijeti zahtjev za registraciju?

Zahtjev za registraciju podnosi grupa proizvođača ili prerađivača toga pića. Pod pojmom grupa podrazumijeva se svako udruživanje proizvođača ili prerađivača toga pića, bez obzira na njen pravni status i sastav. Iznimno od ovih odredbi, pojedini proizvođač ili prerađivač, neovisno o tome je li fizička ili pravna osoba, može podnijeti zahtjev samo ako:

- je u vrijeme podnošenja tog zahtjeva jedini proizvođač odnosno prerađivač pića za koji zahtijeva oznaku u određenom zemljopisnom području;
- jedino on rabi tradicionalne i nepromjenjive lokalne postupke;
- zemljopisno područje ima svojstva koja se znatno razlikuju od svojstava susjednih područja ili ako se svojstva pića razlikuju.

Kome se podnosi Zahtjev za registraciju?

Zahtjev za registraciju podnosi se **Ministarstvu poljoprivrede na adresu:**

Ministarstvo poljoprivrede
Ulica grada Vukovara 78
10000 Zagreb

Službena internet stranica Ministarstva poljoprivrede je **www.mps.hr**.

Način podnošenja Zahtjeva

Zahtjev za registraciju mora sadržavati:

- podatke o podnosiocu zahtjeva (naziv, puna adresa);
- podatke o svakom njezinom pojedinom članu koji je proizvođač odnosno prerađivač pića koje se registrira (naziv pravne ili fizičke osobe, punu adresu odnosno sjedište te matični broj istih);
- potpis podnosioca zahtjeva.

Uz zahtjev za registraciju potrebno je dostaviti i:

- tehničku dokumentaciju;
- izvadak iz sudskog registra (ne stariji od šest mjeseci) ili obrtnicu;
- dokaz (fizikalno-kemijska analiza ovlaštenog ispitnog laboratorija) o sukladnosti pića s glavnim specifikacijama (ne stariji od jedne godine);
- ukoliko proizvod ima zemljopisni prefiks potrebno je dostaviti dokaz o proizvodnji proizvoda na zemljopisnom području koje je istaknuto u nazivu.

Troškovi podnošenja Zahtjeva

Troškovi propisani Pravilnikom o troškovima postupka registracije i prava uporabe registrirane oznake jakih alkoholnih i aromatiziranih piva (NN 123/07)

Tehnička dokumentacija

Tehnička dokumentacija sadrži sljedeće glavne specifikacije:

- naziv i kategoriju pića za koje se predaje zahtjev;
- opis jakog alkoholnog pića uključujući osnovne fizikalne, kemijske i/ili senzorske karakteristike proizvoda kao i specifične karakteristike tog proizvoda koje odgovaraju kategoriji pića za koju se podnosi zahtjev;
- definiciju zemljopisnog područja;
- opis tehnološkog postupka dobivanja jakog alkoholnog pića i, ako je primjereno, autentičnost primijenjenog tehnološkog postupka;
- podatke koji iskazuju povezanost između tog proizvoda i zemljopisnog okruženja ili zemljopisnog podrijetla;
- sve zahtjeve propisane posebnim propisima;
- ime i adresu podnositelja zahtjeva;
- bilo koju dopunu zemljopisne oznake i/ili specifična pravila označavanja sukladno određenoj tehničkoj dokumentaciji.

Postupak zaštite na nacionalnoj razini

Postupak ispitivanja pristiglih zahtjeva provodi Povjerenstvo za registraciju jakih alkoholnih pića koje imenuje ministar poljoprivrede. Povjerenstvo je sastavljeno od tri predstavnika Ministarstva od kojih je jedan pravnik, jednog predstavnika Hrvatske gospodarske komore, jednog predstavnika Gospodarskog interesnog udruženja proizvođača pića, jednog predstavnika Državnog zavoda za intelektualno vlasništvo i jednog predstavnika fakulteta prehrambene tehnologije.

Prije donošenja rješenja podnositelj zahtjeva dužan je podmiriti troškove postupka o registraciji, a nakon toga povjerenstvo utvrđuje potpunost zahtjeva. Rok za utvrđivanje potpunosti zahtjeva je 30 dana od dana zaprimanja zahtjeva. Ukoliko je zahtjev nepotpun, podnositelj zahtjeva se poziva da u roku od 30 dana dostavi dokumentaciju koja nedostaje. Ako podnositelj zahtjeva u određenom roku ne dostavi dokumentaciju, ministar zaključkom odbacuje zahtjev za registraciju.

Povjerenstvo utvrđuje osnovanost zahtjeva u roku od 3 mjeseca od dana potpunosti zahtjeva. U slučaju osnovanosti zahtjeva, isti se objavljuje u »Narodnim novinama«. Po isteku 30 dana od dana objave, ukoliko nema prigovora, na prijedlog Povjerenstva, ministar donosi rješenje o registraciji. U slučaju neosnovanosti zahtjeva, na prijedlog Povjerenstva, ministar rješenjem odbija zahtjev.

Registar

Ministarstvo će po pravomoćnosti rješenja o registraciji, oznaku pića staviti na Listu jakih alkoholnih pića podrijetlom iz Hrvatske. Registrirana oznaka pića se upisuje u Registar zemljopisnih oznaka jakih alkoholnih pića koji vodi Ministarstvo.

Registar sadrži:

- registarski broj oznake pića;
- podatke o podnositelju zahtjeva (ime i prezime odnosno naziv pravne ili fizičke osobe ili poljoprivrednog obiteljskog gospodarstva, punu adresu odnosno sjedište te matični broj istih);
- registriranu oznaku pića;
- datum donošenja i broj rješenja o registraciji;
- datum upisa registrirane oznake.

Pravo korištenja

Pravo uporabe registrirane zemljopisne oznake jakih alkoholnih pića pripada svim fizičkim ili pravnim osobama ukoliko udovoljavaju uvjetima za navedeno piće.

Postupak za upis novih korisnika registrirane zemljopisne oznake jakih alkoholnih pića pokreće se podnošenjem zahtjeva za pravo uporabe registrirane oznake koji se podnosi Ministarstvu. Zahtjev za pravo uporabe registrirane oznake sadrži:

- podatke o podnositelju zahtjeva;
- izvadak iz sudskog registra (ne stariji od šest mjeseci), obrtnicu ili rješenje o upisu u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava;
- obrazac MI-AL na godišnjoj ili mjesečnoj razini ovisno o početku proizvodnje potvrđen od strane Ministarstva financija;
- izjavu kojom potvrđuje količinu proizvedenog pića za koje traži pravo uporabe na godišnjoj ili mjesečnoj razini ovisno o početku proizvodnje istog;
- dokaz o udovoljavanju uvjetima navedenim u članku 24. ovoga Pravilnika;
- potpis podnositelja zahtjeva.

Prije donošenja rješenja o pravu uporabe registrirane oznake podnositelj zahtjeva dužan je podmiriti troškove postupka sukladno posebnom propisu. Povjerenstvo utvrđuje potpunost i osnovanost zahtjeva te u slučaju osnovanosti zahtjeva, na prijedlog Povjerenstva, ministar donosi rješenje o pravu uporabe registrirane oznake. U slučaju neosnovanosti zahtjeva, na prijedlog Povjerenstva, ministar rješenjem odbija zahtjev. Danom pravomoćnosti rješenja o pravu uporabe registrirane oznake, korisnik se upisuje u Upisnik korisnika registrirane oznake, koji vodi Ministarstvo i koji je dostupan javnosti.

Službene kontrole

Službene kontrole zdravstvene ispravnosti i higijene jakih alkoholnih pića provode se sukladno odredbama Zakona o hrani («Narodne novine» br. 46/07 i 155/08) i propisa donesenih na temelju njega. Svaki ovlašteni korisnik registrirane zemljopisne oznake jakih alkoholnih pića podliježe službenim kontrolama.

Postupak registracije na razini EU

Nakon što je zaštićena oznaka zemljopisnog podrijetla registrirana u Republici Hrvatskoj, može se podnijeti zahtjev za registraciju zaštićene oznake zemljopisnog podrijetla na razini Europske unije.

Zahtjev za registraciju zaštićene oznake zemljopisnog podrijetla

Zahtjev za registraciju zaštićene oznake zemljopisnog podrijetla podnosi se Komisiji i sastoji se od:

1. Obrasca zahtjeva za registraciju;
2. Tehničke dokumentacije;
3. Glavnih specifikacija tehničke dokumentacije

Prekogranični zahtjevi

Ako se prekogranična zaštićena oznaka zemljopisnog podrijetla odnosi samo na države članice, odgovarajući zahtjev podnosi se zajednički ili ga u ime ostalih podnosi jedna država članica. U potonjem slučaju svaka uključena država članica zahtjevu prilaže dokument kojim ovlašćuje državu članicu koja prosljeđuje zahtjev da djeluje u njezino ime.

Ako se prekogranična zaštićena oznaka zemljopisnog podrijetla odnosi samo na treće zemlje, odgovarajući zahtjev Komisiji podnosi jedan od podnositelja u ime ostalih ili jedna od trećih zemalja u ime ostalih, a zahtjev sadržava:

1. Dokaz o zaštiti u dotičnim trećim zemljama; i
2. Dokument koji prilaže svaka uključena treća zemlja i kojim ovlašćuje treću zemlju koja podnosi zahtjev da djeluje u njezino ime.

Ako se prekogranična oznaka zemljopisnog podrijetla odnosi na barem jednu državu članicu i barem jednu treću zemlju, zahtjev Komisiji podnosi država članica, nadležno tijelo treće zemlje ili privatni subjekt iz dotične treće zemlje, a zahtjev sadržava:

1. Dokaz o zaštiti u dotičnim trećim zemljama; i
2. Dokument koji prilaže svaka uključena država članica ili treća zemlja i kojim ovlašćuje stranu koja podnosi zahtjev da djeluje u njezino ime.

Primitak zahtjeva

Dan na koji je Komisija primila zahtjev smatra se danom podnošenja zahtjeva. Država članica, nadležno tijelo treće zemlje ili privatni subjekt iz dotične treće zemlje primaju potvrdu primitka u kojoj se navodi barem sljedeće:

1. broj spisa;
2. naziv za registraciju;
3. broj primljenih stranica;
4. datum primitka zahtjeva.

Ako tehnička dokumentacija uobičajene zaštićene oznake zemljopisnog podrijetla, ne dokazuje da su zahtjevi ispunjeni, Komisija određuje rok za njezinu izmjenu, povlačenje ili dostavu primjedbi države članice. Ako država članica te nedostatke ne ukloni u propisanom razdoblju, smatra se da tehnička dokumentacija nije dostavljena.

Prihvatljivost zahtjeva

Zahtjev je prihvatljiv ako sadržava sve elemente iz članka 6. Uredbe. Ako zahtjev nije potpun, Komisija poziva podnositelja da nedostatak ukloni u roku od 2 mjeseca. Ako se u tom roku nedostatak ne ukloni, Komisija odbacuje zahtjev kao nedopušten.

Ocjena uvjeta valjanosti

Ako zaštićena oznaka zemljopisnog podrijetla nije u skladu s člankom 15. Uredbe (EZ) br. 110/2008 ili ako zahtjev za registraciju ne ispunjava zahtjeve iz članka 17. Uredbe (EZ) br. 110/2008, Komisija određuje rok za njegovu izmjenu, povlačenje ili dostavu primjedbi države članice, nadležnog tijela treće zemlje ili privatnog subjekta iz dotične treće zemlje. Ako država članica, nadležno tijelo treće zemlje ili privatni subjekt iz dotične treće zemlje te nedostatke ne ukloni u roku iz stavka 1., Komisija zahtjev odbacuje.

Prigovor na registraciju

Prigovori se sastavljaju u skladu s obrascem iz Priloga III. Uredbe i podnose Komisiji. Dan na koji je Komisija primila prigovor smatra se danom podnošenja prigovora. Podnositelj prigovora prima potvrdu primitka u kojoj se navodi barem sljedeće:

1. broj spisa;
2. broj primljenih stranica;
3. datum primitka prigovora.

Prihvatljivost prigovora

Prigovor je prihvatljiv ako sadržava prethodno zatražena prava (kada je to potrebno) i temelje za prigovor te ako je primljen u roku iz članka 17. stavka 7. Uredbe (EZ) br. 110/2008. Ako se prigovor temelji na već postojećem uglednom i poznatom žigu, u skladu s člankom 23. stavkom 3. Uredbe (EZ) br. 110/2008, prilaže mu se dokaz o podnošenju, registraciji ili uporabi tog žiga, poput potvrde o registraciji ili dokaza o uporabi te dokaza o njegovu ugledu i poznatosti. Prigovor sadržava podatke o činjeničnom stanju, dokaze i primjedbe u korist prigovora te mu se prilaže odgovarajuća popratna dokumentacija. Informacije i dokazi priloženi kao potpora uporabe već postojećeg žiga sadržavaju pojedinosti o mjestu, trajanju, opsegu i vrsti uporabe postojećeg žiga te njegovu ugledu i poznatosti. Ako se informacije i dokumenti ne dostave, Komisija poziva podnositelja prigovora da nedostatke ukloni u roku od 2 mjeseca. Ako se u tom roku nedostaci ne uklone, Komisija odbacuje prigovor kao nedopušten.

Ocjena prigovora

Ako je prigovor dopušten, Komisija ga prosljeđuje državi članici, nadležnom tijelu treće zemlje ili privatnom subjektu iz dotične treće zemlje i poziva ih na očitovanje u roku od dva mjeseca. Svako se očitovanje primljeno u tom roku dostavlja podnositelju prigovora. Komisija od uključenih strana zahtijeva da primjedbe na očitovanja drugih strana podnesu u roku od dva mjeseca. Ako smatra da je prigovor utemeljen, Komisija odbacuje zahtjev za registraciju.

Ako u slučaju višestrukih prigovora i nakon preliminarnog razmatranja jednog ili više prigovora nije moguće prihvatiti zahtjev za registraciju, Komisija može obustaviti ostale postupke vezane uz prigovor. Komisija ostale podnositelje prigovora obavješćuje o svim odlukama koje na njih utječu. Ako se zahtjev za registraciju odbaci, privremeno obustavljeni postupci vezani uz prigovor smatraju se završenima, a podnositelji prigovora o tome se uredno obavješćuju.

Odluke Komisije

Odluke koje Komisija donosi temelje se na dostupnim dokumentima i informacijama. O odlukama i razlozima za njihovo donošenje obavješćuje se država članica, nadležno tijelo treće zemlje ili privatni subjekt iz dotične treće zemlje te po potrebi podnositelj prigovora. Ako zahtjev za registraciju zaštićene oznake zemljopisnog podrijetla nije odbačen Komisija donosi odluku o registraciji oznake zemljopisnog podrijetla.

Uporaba jezika

Oznaka zemljopisnog podrijetla registrira se na jeziku (jezicima) koji se upotrebljavaju za opis dotičnog proizvoda na predmetnom zemljopisnom području i u izvornom pisanom obliku.

Podnošenje zahtjeva za brisanje

Zahtjev za brisanje zaštićene oznake zemljopisnog podrijetla sastavlja se u skladu s obrascem iz Priloga IV. Uredbe i podnosi Komisiji. Dan na koji je Komisija primila zahtjev za brisanje smatra se danom podnošenja zahtjeva. 2. Podnositelj zahtjeva za brisanje prima potvrdu primitka u kojoj se navodi barem sljedeće:

1. broj spisa;
2. broj primljenih stranica; i
3. datum primitka zahtjeva.

Prihvatljivost zahtjeva za brisanje

Zahtjev za brisanje prihvatljiv je ako se u njemu jasno navodi opravdani interes podnositelja zahtjeva za brisanje i objašnjavaju razlozi brisanja. Zahtjev za brisanje sadržava podatke o činjeničnom stanju, dokaze i primjedbe u korist brisanja. Prilaže mu se odgovarajuća popratna dokumentacija, a posebice izjava države članice ili nadležnog tijela treće zemlje u kojoj podnositelj zahtjeva ima uobičajeno boravište ili registrirano sjedište.

Ako informacije i dokumenti nisu dostavljeni kada i zahtjev za brisanje, Komisija poziva podnositelja zahtjeva da nedostatke ukloni u roku od 2 mjeseca. Ako se nedostaci u tom roku ne uklone, Komisija odbacuje zahtjev kao nedopušten. Komisija o odluci o nedopuštenosti zahtjeva obavješćuje podnositelja zahtjeva za brisanje te državu članicu, nadležno tijelo treće zemlje ili privatni subjekt iz dotične treće zemlje na čiju se zaštićenu oznaku zemljopisnog podrijetla brisanje odnosi.

Ocjena brisanja

Ako nije odbacila zahtjev za brisanje, Komisija ga prosljeđuje državi članici, nadležnom tijelu treće zemlje ili privatnom subjektu iz dotične treće zemlje na čiju se zaštićenu oznaku zemljopisnog podrijetla brisanje odnosi te ih poziva na očitovanje u roku od dva mjeseca. Svako se očitovanje primljeno u tom roku dostavlja podnositelju zahtjeva za brisanje. Komisija odluku o brisanju donosi ako se država članica, nadležno tijelo treće zemlje ili privatni subjekt iz dotične treće zemlje ne očituju ili to ne učine u roku od dva mjeseca. Odluku o brisanju dotične zaštićene oznake zemljopisnog podrijetla Komisija donosi na temelju dostupnih dokaza nakon isteka roka za očitovanje. Komisija razmatra je li sukladnost s tehničkom dokumentacijom oznake o zemljopisnom podrijetlu i dalje moguća te može li je se i dalje jamčiti, a posebno ako uvjeti više nisu ispunjeni ili ako ih u bliskoj budućnosti više neće biti moguće ispuniti. O odluci o brisanju obavješćuje se država članica, nadležno tijelo treće zemlje, privatni subjekt iz dotične treće zemlje ili podnositelj zahtjeva za brisanje.

Ako je podneseno više zahtjeva za brisanje iste zaštićene oznake zemljopisnog podrijetla i ako nakon preliminarnog razmatranja jednog ili više zahtjeva Komisija odluči da zaštita oznake zemljopisnog podrijetla više nije opravdana, ona može obustaviti ostale postupke vezane uz brisanje te oznake zemljopisnog podrijetla. Komisija ostale podnositelje zahtjeva za brisanje obavješćuje o svim odlukama koje na njih utječu.

Ako je zaštićena oznaka zemljopisnog podrijetla izbrisana, Komisija završava obustavljene postupke vezane uz brisanje i u skladu s time obavješćuje ostale podnositelje zahtjeva za brisanje.

Izmjena tehničke dokumentacije

Zahtjev za izmjenu tehničke dokumentacije povezane s registriranom zaštićenom oznakom zemljopisnog podrijetla, sastavlja se u skladu s Prilogom V. Uredbe i podnosi se u elektroničkom obliku. Za potrebe zahtjeva primjenjuju se mutatis mutandis. Ti se postupci odnose samo na dijelove tehničke dokumentacije koji su predmet izmjene.

3. Kada zahtjev za izmjenu tehničke dokumentacije podnosi podnositelj koji nije prvotni podnositelj zahtjeva, Komisija prosljeđuje zahtjev prvotnom podnositelju zahtjeva.

Upotreba simbola Unije za zaštićene oznake zemljopisnog podrijetla

Simbol Unije za zaštićene oznake zemljopisnog podrijetla utvrđen u Prilogu V. Uredbe Komisije (EZ) br. 1898/2006 (2) može se koristiti za jaka alkoholna pića. Taj se simbol ne smije upotrebljavati sa složenicom koja sadržava zaštićenu oznaku zemljopisnog podrijetla.

Oznaka „ZAŠTIĆENA OZNAKA ZEMLJOPISNOG PODRIJETLA” može se zamijeniti istovjetnim pojmovima u drugom službenom jeziku kako je utvrđeno u tom Prilogu.

Ako se simbol Unije iz stavka 1. pojavljuje na etiketi jakog alkoholnog pića, uz njega se mora nalaziti odgovarajuća oznaka zemljopisnog podrijetla.

Ministarstvo poduzetništva i obrta

Ulica grada Vukovara 78

10000 Zagreb

Tel.: 01 610 61 11

Fax.: 01 610 69 21

provedba@minpo.hr

www.minpo.hr

Središnja agencija za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije

Ulica grada Vukovara 284 (objekt C)

10000 Zagreb

Tel.: 01 459 12 45

Fax.: 01 459 10 75

info@safu.hr

www.safu.hr

Poboljšavanje informiranosti hrvatske poslovne zajednice

BIZimpact II

Savska cesta 41/VI kat

10000 Zagreb

Tel.: 01 798 09 82

Fax.: 01 798 09 82

info@bizimpact.hr

www.bizimpact.hr

Za dodatne informacije o EU fondovima posjetite:

www.strukturfondovi.hr

Sadržaj ove publikacije isključiva je odgovornost Ministarstva poduzetništva i obrta

Ministarstvo
poljoprivrede